

I/S Lertranskøb
Amtsvejen 23
6400 Sønderborg
CVR-nr. 10033098

Klima og Ressourcer
Kontaktperson: Susanne Roug
E-mail: SRP@rsyd.dk
Direkte tlf.: 29201803
KS: GG
Dato: 30. september 2021
Sagsnr.: 20/53376
Skabelonversion: 9

TILLADELSE TIL ERHVERVSMÆSSIG RÅSTOFINDVINDING

Af rødbrændende ler gældende til den 25. september 2031 på matr.nr. 32b Bovrup, Varnæs i Aabenraa Kommune.



INDHOLDSFORTEGNELSE

1	Afgørelse.....	2
1.1	Tilladelse til erhvervmæssig råstofindvinding	2
1.2	Før tilladelsen tages i brug	3
1.3	Ejerforhold.....	4
2	Sagens baggrund	4
2.1	Ansøgningens indhold	4
2.2	Beskrivelse	5
3	Vilkår.....	5
3.1	Omfang	5
3.2	Drift.....	6
3.3	Adgangsforhold og afstande.....	8
3.4	Forebyggelse af forurening, håndtering af affald, vandindvinding mv.	9
3.5	Efterbehandling m.m.....	10
4	Generelle bestemmelser	11
5	Sikkerhedsstillelse	13
6	Ansøgningsprocessen	13
6.1	Myndighedshøring.....	13
6.2	miljøvurderingsloven.....	15
6.3	Partshøring	16
7	Regionens vurdering af sagen	17
7.1	Lovgrundlag	17
7.2	Gennemgang af hensyn og vurderinger	17
8	Klagevejledning og underretning	25
8.1	Klagevejledning.....	25
8.2	Underretning om afgørelsen	25
9	Bilag	27
	Bilag 1 Oversigtskort	28
	Bilag 2 Graveplan og efterbehandlingsplan.....	29
	Bilag 3 VVM-screening	30
	Bilag 4 Andre myndigheders tilladelser	31
	Bilag 5 Udtalelse fra museet	32

1 AFGØRELSE

Forud for meddelelse af denne tilladelse har Region Syddanmark vurderet, hvilke vilkår, der skal fastsættes, samt foretaget en hensynsafvejning i henhold til råstoflovens § 3.

Der redegøres i afsnit 7 nærmere for afvejningen af hensyn samt vurderingen af hvilke vilkår, indvindingen kræver.

Afgørelsen er truffet på baggrund af:

- råstofloven
- miljøvurderingsloven
- Region Syddanmarks Råstofplan 2020
- habitatbekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 1595 af 6. december 2018 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter)
- habitatdirektivet (direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter) og
- vejledning fra Miljøstyrelsen nr. 5/1984, "Ekstern støj fra virksomheder".

Øvrigt lovstof, som der henvises til i teksten:

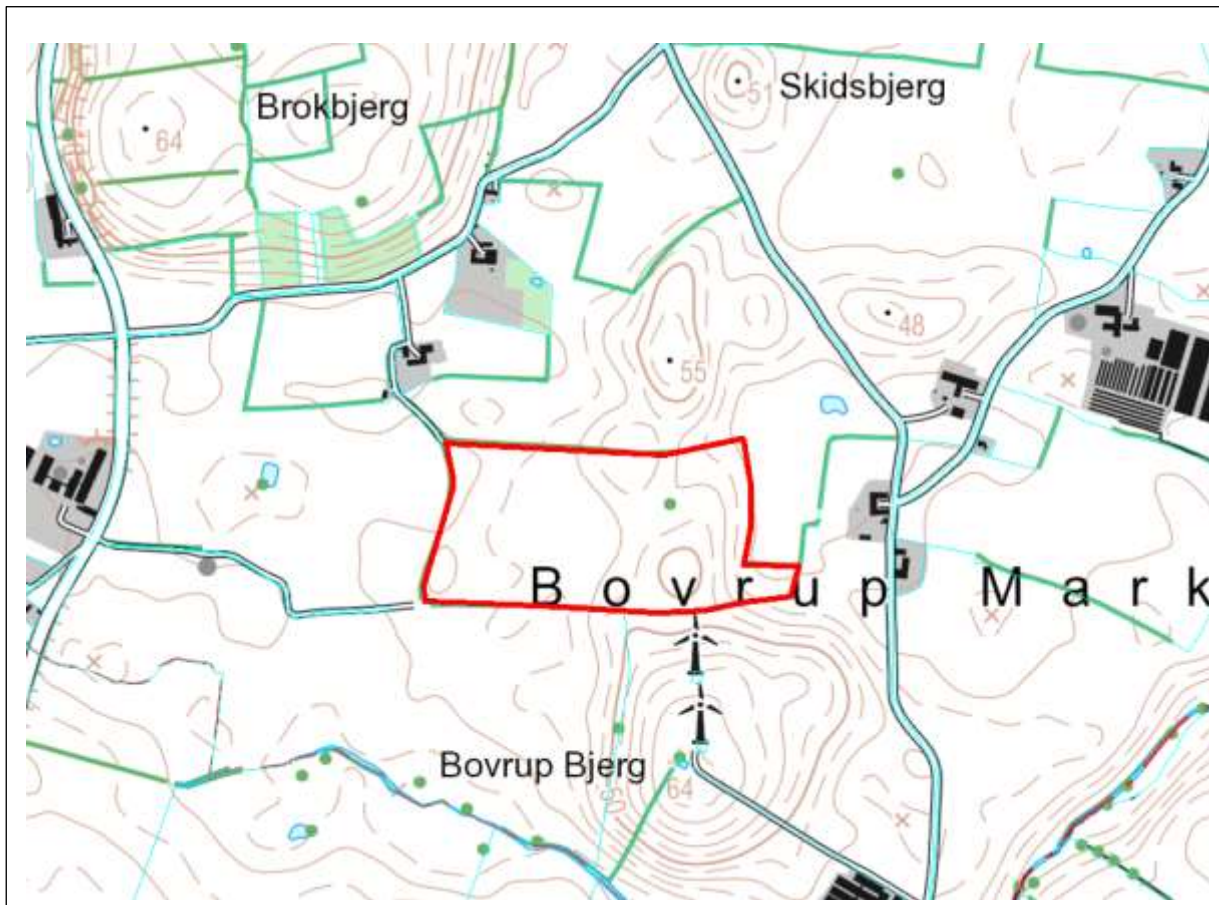
- affalds- og råstofafgiftsloven
- affaldsbekendtgørelsen
- jordforureningsloven
- olietankbekendtgørelsen og
- forvaltningsloven
- naturbeskyttelsesloven

Samtidige afgørelser fra andre myndigheder:

-Aabenraa Kommune har den 8. juni 2021 meddelt tilladelse efter vejloven til vejadgang via Kidingvej.

1.1 Tilladelse til erhvervmæssig råstofindvinding

Region Syddanmark meddeler hermed tilladelse til indvinding af op til 10.000 m³ rødbrændende ler årligt på 11 ha af matr.nr. 32b Bovrup, Varnæs i Aabenraa Kommune. Se oversigtskort herunder:



Oversigtskort over området.

Tilladelsen meddeles i medfør af råstoflovens § 7, stk. 1. Tilladelsen er betinget af vilkårene, som er stillet i medfør af råstoflovens § 10 og tilhørende forudsætninger.

Vilkårene er også bindende for ejere og indehavere af andre rettigheder over ejendommen uden hensyn til, hvornår retten er stiftet og uanset om der er sket tinglysning.

Såfremt hele ressourcen ikke er indvundet ved tilladelsens udløb, kan der ansøges om en ny tilladelse eller der kan ansøges om tilladelse til udvidelse eller ændring af indvindingsområdet.

Råstoftilladelsen kan tilbagekaldes af råstofmyndigheden i tilfælde af grov eller gentagen overtrædelse af vilkårene, jf. råstoflovens § 11.

Tilladelsen bortfalder jf. § 10, stk. 7, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter meddelelsen eller ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år.

1.2 Før tilladelsen tages i brug

Region Syddanmark skal give accept til at indvindingen påbegyndes herunder arbejdet med at afrømme overjord. Følgende forudsætninger skal være opfyldt:

- Klagefristen skal være udløbet. Evt. klager over tilladelsen har som udgangspunkt opsættende virkning. Derfor skal klagefristen være udløbet før regionen kan give accept til indvinding.
- Sikkerhedsstillelse. Der skal være stillet en økonomisk sikkerhed for efterbehandlingen af indvindingsarealet, se nærmere under kapitel 5.

Øvrige tilladelser og/eller dispensationer i forbindelse med råstofindvindingen, som ikke er nævnt i denne tilladelse, skal indhentes separat.

1.3 Ejerforhold

Ifølge tingbogen står Kristian Kristiansen som ejer af matr.nr. 32b Bovrup, Varnæs i Aabenraa Kommune. Ejer har givet samtykke ved underskrift på ansøgningen.

2 SAGENS BAGGRUND

2.1 Ansøgningens indhold

- I/S Lertranskøb har ansøgt om tilladelse til en årlig indvinding på 10.000 m³ på 11 ha af matr.nr. 32b Bovrup, Varnæs ejet af Kristian Kristiansen.
- Der forventes at indvinde til ca. 1 meter under terræn.
- Indvindingen forventes påbegyndt 2021.
- Der ønskes følgende driftstider 07.00-17.00 hverdage mandag - fredag.
- Råstofferne påtænkes anvendt til rødbrændende ler.
- Til indvindingen ønskes anvendt følgende maskiner: En mobil gravemaskine (model Volvo EC220 e) og en dozer (model Cat D6t, Komatsu 65) til genudlægning af muldjorden samt lastbiler i pendul-fart. Der benyttes lejede maskiner, så der er ikke opgivet et årligt forbrug af olie eller diesel, men der må forventes et årligt forbrug af ca. 5.000 liter diesel. Service af maskinerne vil foregå uden for projektområdet.
- Affald som genereres i forbindelse med aktiviteterne i råstofgraven bortskaffes i henhold til Aabenraa Kommunes regulativer.
- Der ønskes adgang til råstofgraven ad eksisterende markvej på matrikel 785 med udkørsel Kidingvej.

2.2 Beskrivelse

Lertranskøb I/S har ansøgt Region Syddanmark om tilladelse til erhvervsmæssig indvinding af op til ca. 10.000 m³rødbændende ler/år, på 11 ha af matr. nr. 32 b Bovrup, Varnæs. Lertranskøb I/S planlægger at indvinde i 3-4 årlige kampagner af 4-6 ugers varighed. Det ansøgte areal er udpeget som interesseområde for rødbændende ler i Råstofplan 2020. Det ansøgte areal fremgår af oversigtskortet på bilag 1.

Der søges kun om at indvinde rødbændende ler og der vil blive gravet til ca. 1 meter under terræn. Det ansøgte areal ligger i område med særlige drikkevandsinteresser (OSD) og i indvindingsopland til Danish Crowns kildeplads. Der vil ikke blive gravet under grundvandsspejlet, som er beliggende ca. 22 meter under terræn i nærmeste vandforsyningsboring.

Der vil blive gravet fra syd mod nord. Der er et § 3 beskyttet vandhul på det ansøgte areal. Omkring vandhullet vil der blive etableret en bræmme på minimum 10 meter fra vandhullets kronekant, inden gravearbejdet påbegyndes. Der er et beskyttet dige der afgrænser arealet mod øst, der stilles vilkår om at holde en graveafstand på 3 meter til det beskyttede dige.

Der efterbehandles til landbrugsjord efter endt gravning.

3 VILKÅR

I dette afsnit fremgår vilkårene, der er tilknyttet tilladelsen. Vilkårene er som udgangspunkt stillet med hjemmel i råstofloven. Det fremgår, hvis de er stillet efter anden lovgivning.

3.1 Omfang

1. Tilladelsen er gældende 10 år frem, hvorefter tilladelsen udløber. Såfremt indvindingen ikke er færdig, kan der søges om en ny tilladelse.
2. Der må årligt indvindes 10.000 m³ ler.
3. Projektet skal holdes inden for det indtegnede område (herefter kaldet projektområdet), som fremgår af bilag 1.
4. Indvindingen skal ske inden for det indtegnede område på bilag 1 (herefter kaldet indvindingsarealet). Der skal ske en løbende efterbehandling af afgravede områder i samme takt som indvindingen skrider frem.
5. Råstofindvindingen skal tilrettelægges og udføres i overensstemmelse med graveplanen, jf. bilag 2. Eventuelle ændringer i graveplanen skal godkendes skriftligt af Region Syddanmark.

6. Der må kun anvendes de maskiner, som er angivet i ansøgningen: en gravemaskine og en dozer. Afvigelser herfra kan kun ske efter forudgående skriftlig accept fra Region Syddanmark.
7. Region Syddanmark skal til enhver tid holdes underrettet om, hvem der forestår indvindingen.
8. Driftsmedarbejdere skal være bekendt med vilkårene i denne tilladelse samt den til en hver tid gældende grave- og efterbehandlingsplan.

3.2 Drift

For at beskytte naboer mod støj er der fastsat driftstider, som er i overensstemmelse med Miljøstyrelsens vejledning *Ekstern støj fra virksomheder* (vejledning nr. 5/1984).

9. Råstofgravens driftstider er:
 - a. Råstofindvinding: hverdage mandag til fredag fra kl. 07.00 til 17.00.
 - b. I helt enkeltstående tilfælde kan det være nødvendigt at fravige de generelle åbningstider. Dette må kun ske med forudgående skriftlig accept fra Region Syddanmark.
10. Efter etableringsfasen må det ækvivalente støjniveau (det vil sige støjens middelværdi over et længere tidsrum: Om dagen 8 timer) fra indvindingsområdet i driftssituationen ikke overstige følgende værdier målt/beregnet ved nabobebyggelse:

Dage	Tidsrum	Støjniveau
Hverdage mandag – fredag	07.00 – 17.00	55 dB (A)

Grænseværdien er gældende i det mest støjbelastede punkt ved udendørs opholdsarealer højst 15 meter fra beboelse i det åbne land. Grænseværdien (fx 45/40/35 dB(A)) er gældende overalt i områder til støjfølsom arealanvendelse.

Hvis tilsynsmyndigheden finder det påkrævet, skal virksomheden ved målinger eller beregninger dokumentere at ovenstående støjgrænser overholdes. Udgifterne hertil afholdes af virksomheden. Nævnte målinger/ beregninger skal udføres og rapporteres i henhold til gældende støjvejledninger, og skal udføres af et laboratorium eller person, som aktuelt er godkendt til dette af Miljøstyrelsen jf. følgende liste: Hvis tilsynsmyndigheden finder det påkrævet, skal virksomheden ved målinger eller beregninger dokumentere at ovenstående støjgrænser overholdes. Udgifterne hertil afholdes af virksomheden. Nævnte målinger/ beregninger skal udføres og rapporteres i henhold til gældende støjvejledninger, og skal udføres af et laboratorium eller person, som aktuelt er godkendt til dette af Miljøstyrelsen, jf. følgende liste: Godkendte laboratorier og enkeltpersoner

Viser målingerne/beregningerne, at virksomheden overskrider grænseværdierne, skal virksomheden lade foretage afhjælpende foranstaltninger og dokumentere, at grænseværdierne overholdes ved en efterfølgende kontrolmåling/-beregning udført af et laboratorium eller person, som aktuelt er godkendt til dette af Miljøstyrelsen.

11. Virksomhedens drift må ikke give anledning til gener i form af tydeligt hørbare toner eller impulser, lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer, som efter råstofmyndighedens vurdering er væsentlige ved omgivende beboelser og øvrige typer opholdsrum. Råstofmyndigheden vil tage udgangspunkt i gældende vejledninger og retningslinjer ved vurderingen af, om der er tale om væsentlige gener.

Ved tilladelsens ikrafttrædelse gælder således følgende krav vedr. lavfrekvent støj og infralyd samt vibrationer (vægtet accelerationsniveau):

Anvendelse	Tidspunkt	Lavfrekvent støj (A-vægtet niveau: 10 – 160 Hz) $L_{pA,LF}$	Infralyd (G-vægtet lyd- niveau) L_{pG}
Beboelsesrum, herunder i børneinstitutioner og lign.	18.00 – 07.00	20 dB	85 dB
	07.00 – 18.00	25 dB	85 dB
Kontorer, undervisningslokaler og andre støjfølsomme rum	Alle tidspunkter	30 dB	85 dB
Øvrige rum i virksomheder	Alle tidspunkter	35 dB	90 dB
Anvendelse			KB-Vægtet accelerationsniveau L_{w}
Boligområder (inkl. byzone) (hele døgnet) Boliger i blandet bolig-/erhvervsområde (centerområder - byzone eller landzone) samt jf. støjvejledningen boliger i det åbne land fra 18.00 – 07.00 Børneinstitutioner og lignende			75 dB
Boliger i blandet bolig-/erhvervsområde (centerområder – byzone eller landzone) samt. Jf. støjvejledningen og boliger i det åbne land (07.00 – 18.00) Kontorer, undervisningslokaler og lignende			80 dB
Erhvervsbebyggelse			85 dB

12. Hvis tilsynsmyndigheden finder det nødvendigt, skal indvinder for egen regning lade udføre målinger og beregninger samt dokumentere at de vejledende grænseværdier for lavfrekvent støj, infralyd og/eller vibrationer er overholdte. Målinger og beregninger skal udføres af et laboratorium eller person, som aktuelt er godkendt til dette af Miljøstyrelsen, jf. følgende liste: Godkendte laboratorier og enkeltpersoner.
13. Såfremt der er væsentlige gener eller de vejledende støjgrænser ikke overholdes, skal der træffes foranstaltninger til at nedsætte støjgener (f.eks. placere volde mod de nærliggende beboelser), således at væsentlige gener undgås og vejledende støjgrænseværdier overholdes.

14. Driften må ikke give anledning til væsentlige støvgener uden for virksomheden. Der skal træffes de fornødne foranstaltninger til hindring af støvdannelse fra interne transportveje, materialebunker og produktionsanlæg mv. (f.eks. i form af vanding af lagerbunker, gravefronter og vanding samt renholdelse af interne veje).
15. Råstoffer og jorddepoter skal placeres til mindst mulig gene for nærliggende beboelsesejendomme.

3.3 Adgangsforhold og afstande

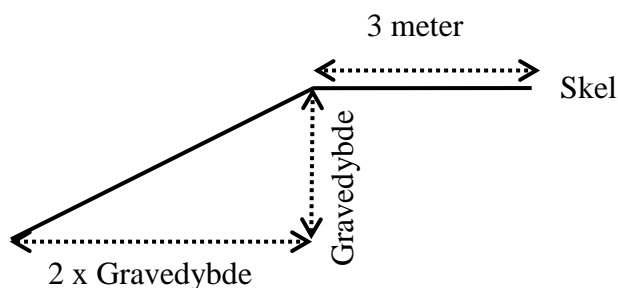
Vilkår efter vejloven

Adgang til råstofgraven må kun ske via adgangsvej til Kidingvej med tilhørende vilkår jf. Aabenraa Kommunes tilladelse den 8. juni 2021, bilag 4.

Vilkår efter råstofloven

Graveafstande og begrænsninger

16. Der må ikke graves nærmere end 3 meter fra offentligt eller privatfælles vejskel. Der må efter de 3 meter ikke graves under et skråningsanlæg på max. 1:2, jf. følgende figur:



17. Der må ikke graves nærmere end 3 meter fra privat vej, naboskel og hegn med mindre andet er aftalt med lodsejer og godkendt skriftligt af Region Syddanmark. Der må efter de 3 meter ikke graves under et skråningsanlæg på normalt 1:1,5.
18. Der skal etableres en bræmme på minimum 10 meter fra vandhullets kronekant for at undgå tilstandsændringer i vandhullet.

19. Af hensyn til den tilknyttede fauna (smådyr og insekter), må der ikke graves på alle sider af vandhullet på en gang. Mindst en fjerdedel af vandhulskanten skal friholdes for gravning ad gangen.
20. Gravearbejdet må ikke forårsage dræning af vandhullet.
21. Der skal holdes en afstand på 3 meter til det beskyttede dige for at forhindre udskridning eller andre former for beskadigelse af diget.
22. Gravningen må ikke give risiko for nedskridning.
23. Jordvolde, jorddepoter, oplag eller lignende må ikke anlægges højere end 3 m over omkringliggende terræn. Eventuel forøgelse af denne højde kan kun ske efter forudgående godkendelse hos regionen.

3.4 Forebyggelse af forurening, håndtering af affald, vandindvinding mv.

24. Muld- og evt. overjordsdepoter skal placeres inden for det ansøgte projektareal og således, at der ikke kan ske sammenblanding med andre materialer.
25. Den, der udnytter tilladelsen, skal drage omsorg for, at grundvandet ikke forurenes af oliespild fra maskiner og eventuelle brændstoftanke, og for at gravearbejdet ikke forårsager ødelæggelse eller beskadigelse af vandforsyningen i området.
26. Alt arbejde med miljøfremmede stoffer skal ske i henhold til gældende miljøregler.

Tankning og spild

27. Køretøjer og andre maskiner skal holdes i god stand, så der ikke forekommer oliedryp.
28. Tankning og vask af samt olieskift mv. på *selvkørende maskiner* skal foregå uden for det åbne indvindingsareal og skal foregå så spild undgås ligesom service og reparation skal foregå uden for indvindingsarealet.
29. Mindre olie- og kemikaliespild skal opsamles straks. Større, akut forurening skal anmeldes til kommunen (ring 112).

Opbevaring og oplag

30. Tanke, beholdere og tankanlæg (med olieprodukter, benzin og lignende) skal opfylde gældende miljøregler dvs. bl.a. olietankbekendtgørelsen og skal opbevares forsvarligt uden for det åbne indvindingsareal i aflåst container med spildbakke, så der ikke er risiko for forurening af jord og grundvand eller regn- og spildevandssystemer.

Affald og tilførsel af materialer

31. Bortskaffelse af affald skal ske i henhold til gældende affaldsregulativ for Aabenraa kommune og affaldsbekendtgørelsens kap. 9.
32. Der må ikke deponeres affald eller andet, der kan forurene grundvand, jord og undergrund i grusgraven.
33. Der må ikke foretages afbrænding i grusgraven af hensyn til miljøet (se i øvrigt vilkåret om affaldshåndtering).
34. Tilførsel af fremmede råstoffer til sammenblanding med gravens råstoffer må ikke give anledning til forurening af jord eller grundvand og må kun ske efter forudgående skriftlig accept fra Region Syddanmark

3.5 Efterbehandling m.m.

Efterbehandlingsplanen er udarbejdet i overensstemmelse med retningslinjerne i råstofplan 2020.

Vilkår efter råstofloven

35. Efter endt gravning skal der efterbehandles til jordbrugsmæssig drift efter den godkendte efterbehandlingsplan, jf. bilag 2. Alle ændringer i efterbehandlingsplanen skal godkendes skriftligt af Region Syddanmark. Der efterbehandles løbende således, at hver bane bliver reableret og muldjord lagt tilbage inden der fortsættes til næste bane.
36. Efterbehandlingsarbejdet skal påbegyndes og gennemføres så tidligt, som det under hensyn til råstofgravens drift er praktisk muligt.
37. Forinden større efterbehandlingsarbejder påbegyndes, skal Region Syddanmark underrettes herom, således at evt. tvivsspørgsmål omkring efterbehandlingsens udførelse kan afklares.
38. Projektarealet skal umiddelbart efter gravearbejdets afslutning ryddes for alle opførte bygninger eller andet oplag, der er sket i tilknytning til råstofindvindingen, da det kan virke skæmmende.
39. Såfremt tilladelsen inddrages i medfør af råstoflovens § 11, stk. 1 indtræder efterbehandlingsforpligtigheden omgående.

40. Efterbehandlingen skal være afsluttet inden tilladelsen udløber.
41. I tilfælde af gravning på tilgrænsende ejendomme kan Region Syddanmark på et hvilket som helst tidspunkt under som efter gravningens afslutning forlange gennemgravning og efterbehandling af skelområdet. Dette forhold forbliver tinglyst efter tilladelsen er udløbet og tinglysningen i øvrigt aflyses.
42. Der skal stilles en økonomisk sikkerhed for gennemførelsen af efterbehandlingen; se nærmere i afsnit 5. Region Syddanmark kan kræve sikkerhedsstillelsen forhøjet, hvis det findes nødvendigt på grund af ændringer i efterbehandlingsplanen og/eller andre forhold. Sikkerheden skal gælde til efterbehandlingen er udført og godkendt af Region Syddanmark.

4 GENERELLE BESTEMMELSER

Følgende gælder i øvrigt efter råstofloven og efter andre love og bestemmelser:

Tilsyn

Region Syddanmark er tilsynsmyndighed og fører tilsyn med at vilkår meddelt i medfør af råstofloven overholdes jf. råstoflovens § 31, stk. 1. Tilsynsmyndigheden kan meddele påbud om, at et ulovligt forhold skal lovliggøres inden for en nærmere fastsat frist, jf. råstoflovens § 31, stk. 3. Tilsynsmyndigheden kan, såfremt et påbud ikke efterkommes inden for den fastsatte frist, lade de påbudte foranstaltninger udføre for den ansvarliges regning.

Tinglysning af efterbehandlingsvilkår

Når afgørelsen er endelig og klagefristen er udløbet, tinglyser Region Syddanmark vilkårene for efterbehandling på ejendommen.

Vilkårene er bindende for ejere og indehavere af andre rettigheder over ejendommen uden hensyn til, hvornår retten er stiftet og uanset om der sker tinglysning. Tinglysningen sker i medfør af råstoflovens § 10, stk. 6 med Region Syddanmark som påtaleberettiget.

Indvinder skal efter loven betale tinglysningsgebyret. Når tinglysningen er sket, sender regionen en regning for udlagt tinglysningsgebyr.

Når efterbehandlingen af indvindingsområdet er godkendt af Region Syddanmark, vil de tinglyste vilkår med undtagelse af vilkår 43 blive afløst og sikkerhedsstillelsen blive frigivet.

Arkæologi

Findes der under indvindingen grave, gravpladser, bopladser, ruiner eller andre jordfaste fortidsminder, skal fundet straks anmeldes til Museum Sønderjylland, Arkæologi Haderslev. Danefæ og danekræ tilhører staten. Danefæ skal afleveres til Museum Sønderjylland, Arkæologi Haderslev og danekræ til et af statens naturhistoriske museer. Indvindingen skal standses i det omfang den berører fortidsmindet.

Råstofafgift

Der skal betales råstofafgift ved indvinding af naturbundne råstoffer, jf. affalds- og råstofafgiftsloven.

Underretning ved konkurs, overdragelse af rettigheder mv.

I tilfælde af indvindingsvirksomhedens konkurs, betalingsstandsning m.v., er såvel ejendommens ejer, som den, der driver indvindingsvirksomheden, forpligtet til straks at underrette Region Syddanmark.

Ønsker man at overdrage indvindingstilladelsen til en anden, skal dette i god tid forinden anmeldes til Region Syddanmark, vedlagt en af den nye indvinder underskrevet erklæring, der fastslår, at man er bekendt med alle tilladelser, vilkår, aftaler mv. og er indforstået med at man overtager alle forpligtigelser.

Der skal stilles sikkerhed fra den nye indvinder, og Region Syddanmark kan kræve en ny grave-/efterbehandlingsplan udarbejdet og indsendt til godkendelse.

Indberetning af indvunden mængde

Der skal hvert år gives oplysninger til Region Syddanmark om arten og mængden af de råstoffer, der indvindes i råstofgraven, samt om anvendelsen heraf. Indberetningen skal ske via den digitale løsning, som regionen udsender årlig information om til alle indvindere. Region Syddanmark videresender indberetningen til Danmarks Statistik.

Indberetning til GEUS

Resultater af evt. udførte råstofboringer, prøveboringer i jorden samt geofysiske undersøgelser mv. skal indberettes til GEUS inden tre måneder efter udførelsen. Indberetningen skal ske på særlige skemaer, jf. råstoflovens § 28, stk. 1.

Tilførsel af jord

Tilførsel af såvel forurenede som u-forurenede jord til råstofgrave og tidligere råstofgrave er forbudt jf. jordforureningslovens § 52. Der kan søges dispensation.

Forsyningsledninger

Før gravning påbegyndes, har indvinder pligt til at indhente oplysninger om ledningsføringer på arealet i Ledningsejerregisteret (LER).

5 SIKKERHEDSSTILLELSE

Indvinder skal stille en sikkerhed til sikring af efterbehandlingsarbejderne på matr. nr. 32b Bovrup, Varnæs i Aabenraa Kommune på kr. 300.000 indeks 109,42.

Beløbets størrelse er fastlagt ud fra et estimat på en efterbehandlingspris på landbrugsjord 150.000 kr. pr (åben) hektar.

Der skal fremsendes en sikkerhedsstillelse til Region Syddanmark, inden tilladelsen kan tages i brug.

Sikkerhedsstillelsens størrelse er betinget af, at det aktuelle gravefelt ikke overstiger 2 ha og kan reguleres, når Region Syddanmark skønner dette nødvendigt af hensyn til ændringer i prisniveau, graveplan, efterbehandling eller lignende.

Sikkerhedsstillelsen skal årligt indekseres pr. 1. april efter Danmarks Statistiks reguleringsindeks for jordarbejder. Sikkerhedsstillelsen reguleres efter foregående års indeks for 4. kvartal.

Sikkerhedsstillelsen skal være gældende indtil efterbehandlingsarbejdet er afsluttet og godkendt af Region Syddanmark, idet sikkerhedsstillelsen først da vil kunne frigives.

Sikkerheden stilles i form af anfordringsgaranti uden udløbsdato fra indvinders pengeinstitut.

6 ANSØGNINGSPROCESSEN

Afsnit 6.1 beskriver forløbet omkring myndighedshøringen og de indkomne høringssvar samt regionens bemærkninger til disse. Under afsnit 6.3 beskrives forløbet omkring partshøringen, de indkomne høringssvar og regionens bemærkninger til disse.

6.1 Myndighedshøring

Ansøgningsmaterialet har i perioden 10. november 2020 til 7. december 2020 været sendt i myndighedshøring jf. råstoflovens § 8 med henblik på samordning med andre myndigheder for at klarlægge, om en råstof-tilladelse på arealet kræver øvrige tilladelser, dispensationer og lignende. Materialet har været sendt til følgende myndigheder:

- Aabenraa Kommune
- Museum Sønderjylland

Der indkom følgende høringsvar:

Hvem	Bemærkninger	Region Syddanmarks bemærkninger
<p>Aabenraa Kommune</p>	<p>Aabenraa kommune har bemærkninger til § 3 beskyttet natur, Natura 2000, bilag IV arter, landskab, grundvand, landbrug og trafik og vej.</p> <p>§3 beskyttet natur: Kommunen gør opmærksom på at der ligger et vandhul på matriklen.</p> <p>Projektområdet grænser op til et beskyttet dige. Aabenraa kommune ønsker at der stilles vilkår om en afstand på 5 m til det beskyttede dige</p> <p>Natura 2000: Kommunen oplyser at nærmeste Natura 2000 området er Rinkenæs skov, Dyrehaven og Rode Skov ca. 2,4 km. syd for projektområdet og Hostrup Sø, Assenholm Mose og Felsted Vestermark ca. 7 km vest for projektområdet.</p> <p>Bilag IV arter: Kommunen har ikke kendskab til Bilag IV-arter i eller i umiddelbar nærhed af projektområdet.</p> <p>Aabenraa kommune skriver desuden i deres høringsvar at området er udpeget som værdifuldt landskab.</p>	<p>Aabenraa Kommunes bemærkninger er dels indarbejdet i screeningen på bilag 2 efter miljøvurderingsloven, dels indsat i tilladelsen som vilkår.</p> <p>§3 beskyttet natur: Regionen har taget kommunens høringsvar til efterretning og der er stillet vilkår i indvindingstilladelsen til graveafstand ved etablering af bræmme om vandhullet, at mindst ¼ del af vandhulskanten skal friholdes fra gravning ad gangen og til at gravearbejdet ikke må forårsage dræning af vandhullet.</p> <p>Ved gravning af rødbrændende ler i en dybde til 1 meter under terræn og med en løbende tilbagelægning af muld, vurderer regionen, at diget kan sikres mod udskridning eller andre former for beskadigelse med en graveafstand på min. 3 m. Der stilles vilkår herom.</p> <p>På grund af afstanden mellem habitatområdet og projektarealet samt råstofindvindings karakter i form af indvinding af overfladenær, rødbrændende ler, vurderer regionen, at der ikke vil være en påvirkning af Natura 2000-området.</p> <p>Bilag IV-arter: Der er ingen registreringer i Naturbasen eller Miljøportalen eller øvrigt kendskab til Bilag-IV arter i eller i umiddelbar nærhed af projektområdet. Der er tale om landbrugsjord i omdrift, hvilket indskrænker antallet af arter der søger ophold her. Der er heller ikke kendskab til arter i området omkring, som er fredede, beskyttede eller sjældne og som forventes at kunne raste eller yngle på projektarealet. Der stilles vilkår om graveafstand og plan så det beskyttede vandhul i projektarealet, ikke påvirkes væsentligt.</p> <p>Projektområdet ligger inden for en udpegning af beskyttet landskab og er udpeget som råstofinteresseområde.</p>

	<p>Grundvand: Kommunen gør opmærksom på at kildepladsen til indvindingsopland til Danish Crown ligger i Sønderborg Kommune.</p> <p>Landbrug: Det vurderes, at der ikke vil være konsekvenser for de nærliggende landbrug på lang sigt, da arealet tilbageføres til landbrugsdrift.</p> <p>Vejadgang: Der forventes tilladelse til anvendelse af eksisterende markoverkørsel til brug for udkørsel af råstoffer</p>	<p>Indvindingen er af begrænset varighed og da der kun graves til ca. 1 meter under terræn, vurderer regionen at påvirkningen af landskabet er minimal.</p> <p>Bemærkningen er taget til efterretning og Danish Crown samt Sønderborg Kommune er blevet hørt.</p> <p>Regionen har ingen bemærkninger.</p> <p>Kommunen har givet tilladelse til vejadgang.</p>
Museum Sønderjylland	Museum Sønderjylland anbefaler, at der udføres en prøvegravning på arealet for at konstatere om der findes jordfaste fortidsminder og om de er af en karakter, der nødvendiggør at de udgraves inden de fjernes ved råstofgravning.	Museum Sønderjyllands høringssvar er indarbejdet i screeningen på bilag 2 efter miljøvurderingsloven og videregivet her.

6.2 miljøvurderingsloven

Screeningsafgørelsen

Projektet er opført på miljøvurderingslovens bilag 2, hvilket betyder at Region Syddanmark har foretaget en screening af projektet efter kapitel 8 i miljøvurderingsloven.

Region Syddanmark har på baggrund af den gennemførte screening vurderet, at projektet ikke antages at kunne få væsentlig indvirkning på miljøet, jf. lovens § 16. Der er derfor ikke krav om en miljøvurdering, og der skal derfor ikke udarbejdes en miljøkonsekvensrapport i forbindelse med ansøgningen om tilladelse til erhvervsmæssig indvinding af råstoffer på det ansøgte areal.

Region Syddanmarks screeningsafgørelse inkl. vurdering fremgår af bilag 3.

Screeningsafgørelsen har været i høring ved berørte parter i perioden 25. februar 2021 til 26. marts 2021. Der er indkommet høringssvar, som er indarbejdet i screeningsafgørelsen.

Afgørelsen om at der ikke er pligt til at udarbejde en miljøkonsekvensrapport (tidl. VVM-redegørelse) er meddelt den 7. april 2021 i henhold til miljøvurderingslovens § 21. Klagefristen udløb den 5. maj 2021 og regionen har ikke modtaget klager.

Råstofindvindingstilladelsen med de stillede vilkår sikrer, at der ikke er nogen væsentlig miljøpåvirkning forbundet med indvindingen.

6.3 Partshøring

Region Syddanmark har foretaget en partshøring i medfør af forvaltningslovens § 19. I forbindelse med partshøringen har Region Syddanmarks udkast til tilladelse samtidigt været i høring hos Aabenraa Kommune om fastsættelse af vilkår om efterbehandling i medfør af råstoflovens § 10a.

Der er følgende myndigheder og parter i denne sag:

Navn	Grund til partsstatus	Berørt ejendoms adresse	Kontaktadresse
Aabenraa Kommune	Berørt myndighed		industri@aabenraa.dk lha@aabenraa.dk
Kristian Kristiansen	Ejer af matr.nr.32b Bovrup, Varnæs (lodsejer)	Kielsbjergvej 3, 6200 Aabenraa	Kielsbjergvej 3, 6200 Aabenraa
I/S Lertranskøb	Indvinder		Lertrans@outlook.dk
Danish Crown	Indvindingsopland til Danish Crown Kildeplads	Kielsbjergvej 3, 6200 Aabenraa	stwin@danishcrown.dk
Hans Peter Staugaard Bertram (ejer)	Nabo	Kidingvej 42, 6200 Aabenraa	Bygbjergvej 10, 6200 Aabenraa
Mogens Dall	Nabo	Kidingvej 42, 6200 Aabenraa	Kidingvej 42, 6200 Aabenraa
Bente Lyck Dall	Nabo	Kidingvej 42, 6200 Aabenraa	Kidingvej 42, 6200 Aabenraa
Lisa Nørlund Jørgensen	Nabo	Brokbjergvej 4, 6200 Aabenraa	Brokbjergvej 4, 6200 Aabenraa
Carsten Nørlund Jørgensen	Nabo	Brokbjergvej 4, 6200 Aabenraa	Brokbjergvej 4, 6200 Aabenraa
Hans Peter Aksel Nissen (ejer)	Nabo	Kielsbjergvej 8, 6200 Aabenraa	Fasanvej 9, 6340 Kruså
Clemens Graner	Nabo	Kielsbjergvej 8, 6200 Aabenraa	Kielsbjergvej 8, 6200 Aabenraa

Høringen er sendt til myndigheder og parter. Høringen forløb i perioden 14-07-2021 til 18-08-2021 og der er kommet høringssvar fra Aabenraa Kommune.

Ejendommens adresse	Bemærkninger	Region Syddanmarks bemærkninger
Aabenraa Kommune vedr. efterbehandling (§ 10a)	Kommunen har følgende bemærkninger: Der er sat nogle gode vilkår for både det beskyttede vandhul og jorddiget. I naturs oprindelige høringssvar blev det nævnt, at indvinder skulle holde en afstand på mindst 5 m til diget, men i regionens vilkår står der, at der skal holdes en afstand på mindst 3m. I og med at der er tale om indvinding af rødder og at der kun graves i en dybde af 1 m, så er det ok med 3m, men det skal så heller ikke være tættere på end det.	Regionen vurderer at et vilkår om at der skal holdes en afstand på 3 m, er nok til at sikre at der ikke sker skred eller skader på diget i forbindelse med indvindingen, da der ikke graves dybere end til 1 meter under terræn.

7 REGIONENS VURDERING AF SAGEN

7.1 Lovgrundlag

En råstoftilladelse skal jf. råstoflovens § 10, stk. 1 indeholde vilkår om virksomhedens drift og om efterbehandling af arealet med henblik på at begrænse miljømæssige gener og forebygge forurening af grundvandet og jorden.

Tilladelsen kan jf. råstoflovens § 10, stk. 2 indeholde vilkår om at råstofferne skal oparbejdes bedst muligt i forhold til deres kvalitet eller skal anvendes til bestemte formål. Jf. råstoflovens § 10, stk. 3 kan regionsrådet fastsætte yderligere vilkår for at varetage de hensyn, der er nævnt i lovens § 3.

7.2 Gennemgang af hensyn og vurderinger

Habitatbekendtgørelsen

Før der meddeles tilladelse efter råstofloven, skal der ifølge habitatbekendtgørelsens § 6, stk. 1 foretages en vurdering af, om det ansøgte i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt. I så fald skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde, kan der ikke meddeles dispensation til det ansøgte.

Der kan endvidere ikke meddeles tilladelse efter råstofloven, hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyre- og plantearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV, jf. habitatbekendtgørelsens § 10.

Vurdering efter § 6 i habitatbekendtgørelsen (Natura 2000-områder):

Nærmeste Natura 2000-område nr. 94, Habitatområde H83 og Fuglebeskyttelsesområde F68 Rinkenæs Skov, Dyrehaven og Rode Skov er beliggende ca. 2,5 km syd for projektområdet.

Natura 2000-området består af flere skove: Rinkenæs Skov, Dyrehaven, Tralskov og Rode Skov, som samlet kaldes Gråstenskoven. Skovene er meget varierede og består overvejende af gammel løvskov. Der er en del bølgebevoksninger og lidt færre egebevoksninger over 100 år. Omkring en fjerdedel af skovarealet udgøres af bøg, eg og ask dækker en fjerdedel, og resten er nåleskov. Den prioriterede skovnaturtype, elle- og askeskov, findes på mindre arealer fordelt over hele området. Skovene huser den ene af de to sønderjyske bestande af hasselmusen. Hvepsevåge yngler normalt med flere par, og rød glente har tidligere ynglet i skovene. Flere steder er der større sletter med overdrevspræg, og eng- eller rigkærspræg.

Langs vandløbene og omkring søer og damme i området er isfuglen udbredt, og omkring Gråsten Slotssø, Vandholm og Saltholm ses jævnligt rørhøg og af og til rørdrum om vinteren. Stor vandsalamander er udbredt i området og forekommer i alle egnede vandhuller.

På grund af afstanden på mere end 2,5 km mellem habitatområdet og projektområdet samt råstofindvindings karakter i form af indvinding af overfladenær, rød-brændende ler over grundvandsspejl, vurderes råstofindvinding ikke at påvirke arter eller naturtyper på Natura 2000-områdets udpegnings-grundlag eller områdets integritet.

Grundet udpegningsgrundlagets karakter, råstofindvindings karakter og afstanden til Natura 2000-området vurderes råstofindvindingen ikke at kunne påvirke Natura 2000-området.

Region Syddanmark vurderer, at projektet ikke i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke Natura 2000-området væsentligt, og at der derfor ikke skal udarbejdes en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkning på Natura 2000-området.

Vurdering efter § 10 i habitatbekendtgørelsen (bilag IV-arter):

Ifølge opslag i Naturdata på Danmarks Miljøportal og i Naturbasen, er der ikke oplysninger om forekomster af dyre- eller plantearter, som fremgår af habitatdirektivets bilag IV inden for projektområdet. Aabenraa kommune har heller ingen bemærkninger til bilag IV arter indenfor eller i nærheden af projektområdet.

Nærmeste registreringer i naturdatabasen er stor vandsalamander der er observeret ca. 1,5 km sydvest og 2 km syd for projektområdet.

Der findes et § 3 beskyttet vandhul på projektområdet, som der i forbindelse med gravningen skal tages hensyn til, således at der ikke sker tilstandsændringer i vandhullet. Den økologiske funktionalitet vurderes, at kunne opretholdes for den tilknyttede fauna i vandhullet med de stillede vilkår til afstand og hensynsfuld gravning omkring vandhullet.

Regionen vurderer derfor, at projektet med disse vilkår ikke vil skabe forringede levevilkår for dyre- og plantearter omfattet af habitatdirektivets bilag IV.

Samlet vurdering af forholdet til habitatbekendtgørelsen:

Det er Region Syddanmarks vurdering, at projektet ikke i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke arter eller habitatområder væsentligt. Det ansøgte vil ikke ødelægge eller beskadige leve- eller voksesteder for de arter, der indgår i et udpegningsgrundlag. Det ansøgte vil endvidere efter Region Syddanmarks vurdering ikke medføre beskadigelse/ødelæggelse af yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV og ikke ødelægge plantearter, som er optaget i bilaget.

Regionens vurdering af projektet i forhold til råstofplanen

Det ansøgte indvindingsområde ligger inden for interesseområde for rødbrændende ler. I Råstofplan 2020 er der ingen konkrete forudsætninger for udlægget af graveområdet.

Der kan gives tilladelse til råstofindvindingen, da det vurderes, at det ansøgte er i overensstemmelse med retningslinje 7.4.2 i Råstofplan 2020 og ikke tilsidesætter andre væsentlige interesser. Jf. regions vurdering af af projektet i forhold til grundvandsforhold

Det ansøgte projekt vurderes derfor at være i overensstemmelse med råstofplanens retningslinjer og forudsætninger for området.

Regionen kan meddele tilladelse til indvinding af rødbrændende ler til en dybde af ca. 1 m i det åbne land, hvis det ikke er i strid med andre væsentlige hensyn. Ved indvinding af rødbrændende ler bør arealerne kun beslaglægges i én dyrkningsæson. Gravning og efterbehandling skal foregå, så der ikke sker terræudjævning, dvs. de oprindelige konturer i landskabet skal bevares.

Efter det rødbrændende ler er indvundet, vil det aktuelle projektområde blive efterbehandlet til landbrugsjord igen.

Regionens vurdering i forhold til kommune- og lokalplan

Det ansøgte område er ikke omfattet af kommune- eller lokalplan. Regionen vurderer derfor, at området ikke er belagt med kommunale planrestriktioner, der hindrer råstofgravning.

Øvrige myndigheders afgørelser og forudsætninger

Aabenraa Kommune har givet tilladelse til vejadgang via eksisterende markvej (matr. nr. 785 Bovrup, Varnæs) til Kidingvej og i denne stillet flere krav, jf. tilladelse fra Aabenraa Kommune den 8. juni 2021, bilag 4.

Regionens vurdering af projektet i forhold til grundvandsforhold

Projektområdet ligger inden for område med særlige drikkevandsinteresser (OSD) og nitratfølsomt indvindingsopland. Der skal indvindes rødbrændende ler til en dybde af ca. 1 meter under terræn, hvorfor tykkelsen af lerlaget, som graves bort, er meget begrænset i forhold til de store mægtigheder af ler, som beskrives i borer i området.

I boring DGU nr. 169.850, som er en undersøgelsesboring, beliggende ca. 330 m nordvest for projektområdet beskrives der moræneler fra terræn til 58 m u.t. kun afbrudt af et par 1 m tynde lag af morænesand. Øvrige nærliggende borer er beliggende mellem ca. 160 og mere end 1000 meter fra projektområdet og viser tilsvarende store mægtigheder af moræneler fra terræn og nedefter på mellem 30 og 58 meter med kun enkelte tynde sand- og gruslag. Den ene af disse borer DGU nr. 169.335, beliggende ca. 160 m mod

øst, er en privat indvindingsboring, filtersat fra 55-58 m u.t. og med et registreret vandspejl på 20,1 m u.t. Der er ikke et indvindingsanlæg tilknyttet boringen, jf. GEUS' Jupiterdatabase.

Nærmeste indvindingsboringer er beliggende ca. 2 km nord for projektområdet i Bovrup by. Det drejer sig om boringerne DGU nr. 161.183, 161.172 og 161.173. Boringerne indvinder fra de miocæne sandlag i en dybde mellem 54 og 66 m u.t., og magasinerne er velbeskyttet af en akkumuleret lertykkelse på 40 og 47 meter.

Grundvandspotentialet viser en strømningsretning mod nordøst mod kysten, og projektområdet ligger opstrøms vandværket ved Bovrup. Vandværksboringerne er omgivet af BNBO.

Med denne markante tykkelse af lerlagene i området sammenholdt med den begrænsede indvinding af ler og de vilkår, der stilles i tilladelsen, vurderes projektet ikke at være en hindring for, at områdets grundvand fortsat kan anvendes.

Regionen har meddelt tilladelsen på baggrund af en række vilkår til sikring af grundvandet, mens indvindingen finder sted. Det drejer sig om vilkårene 27 til 35 for opbevaring af brændstof, tankning, affaldshåndtering samt håndtering af evt. oliespild. Regionen vurderer dermed, at risikoen for forurening af grundvandet er minimal. Der gælder desuden et generelt forbud om, at der ikke må tilføres jord til aktive eller ikke-aktive råstofgrave, jf. § 52 i jordforureningsloven.

Region Syddanmark vurderer, at indvindingen af råstoffer, når de stillede vilkår overholdes, ikke vil påvirke grundvandet negativt hverken kvantitativt eller kvalitativt.

Regionens vurdering i forhold til naturbeskyttelse og landskab

§ 3-områder:

Det ansøgte areal indeholder et beskyttet vandhul.

Vilkårene beskrevet under afsnittene om vilkår efter habitatbekendtgørelsen og naturbeskyttelsesloven sikrer beskyttelse af vandhullet i indvindingsområdet, idet der tages hensyn til afstanden til vandhullet og at der ikke graves på alle sider af vandhullet på en gang.

Arealet udnyttes i dag som landbrugsareal og efterbehandles til jordbrugsdrift igen efter endt gravning. Det vurderes derfor at de landskabelige træk ikke ændres væsentligt.

Regionen vurderer, at de stillede vilkår er tilstrækkelige foranstaltninger i forhold til naturbeskyttelse.

Regionens vurdering af de miljømæssige forhold

Støj:

Ved fastsættelse af vilkår for støj i råstofgrave, er der praksis for at henføre beboelser i landområder tæt ved råstofgrave til områdetype 3 - *Blandet bolig- og erhvervsbebyggelse, centerområder* i Miljøstyrelsens støjvejledning. De fastsatte støjvilkår fremgår af afsnittet om driftsvilkår.

Det vurderes, at Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser kan overholdes med de fastsatte vilkår om aktiviteter og støjdæmpning bortset fra i kortere perioder igennem anlægsfasen, hvor der muligvis vil være en kortvarig overskridelse af de vejledende støjgrænser for de nærmeste naboer i forbindelse med råstofgravens anlægsfase (anlæg af adgangsvej, støjvolde og afrømning af overjord). Påvirkningen vurderes ikke at være væsentlig, da den vil være af lokal og kortvarig karakter.

Regionen vurderer samtidig, at generne i form af støj vil være minimale, da der vil blive indvundet ler i korte og koncentrerede perioder med begrænset anvendelse af maskinel.

Regionen vurderer samlet, at der er truffet tilstrækkelige vilkår til at sikre, at de vejledende støjgrænser kan overholdes.

Støv:

Der indvindes kun i tørre perioder og der forekomme støvgener når det er er tørt. Nærmeste naboer bor ca. 160 m nord for indvindingsområdet og det forventes i udgangspunkt ingen væsentlige støvgener for naboerne på grund af afstanden. Støvgener kan reduceres ved fx vanding af interne køreveje. Støvgenerne vurderes på den baggrund ikke at være væsentlige.

Råstofindvinding kan lokalt medføre mindre, kortvarige vibrationer i forbindelse med kørsel med gravemaskiner og lastbiler. Da der er tale om en meget lokal og kortvarig påvirkning og at afstanden til nærmeste nabo er ca. 160 meter, vurderes påvirkningen ikke at være væsentlig.

Indvinding af ler støver ikke, men transporten af ler er en kilde til støvemission. Specielt i perioder med tørt vejr og megen vind vil der være størst risiko for at kunne påføre naboer støvgener.

Regionen har fastsat vilkår til nedbringelse af evt. støvgener. Regionen vurderer, at det stillede vilkår (vilkår 19) vedrørende støv er tilstrækkelig til at sikre, at råstofindvindingen ikke medfører støvgener hos naboer omkring det ansøgte graveområde. Samtidigt kan virksomhedens drift opretholdes inden for projektområdet uden væsentligt bebyrdende tiltag.

Regionen har fastsat vilkår til nedbringelse af evt. støvgener. Regionen vurderer, at de stillede vilkår vedrørende støv er tilstrækkelige til at sikre, at råstofindvindingen ikke medfører støvgener hos naboer omkring det ansøgte graveområde. Samtidigt kan virksomhedens drift opretholdes inden for projektområdet uden væsentligt bebyrdende tiltag.

Trafikbelastning:

Adgangen til råstofgraven vil ske fra Kidingvej. Det er Aabenraa Kommune, der som vejmyndighed vurderer de trafikale forhold.

I miljøscreeningen vurderes det, at den ændrede trafikbelastning ikke vil give væsentlige gener for nærmeste omboende (i form af støj/vibrationer/rystelser/støv).

Kulturarv og andre beskyttelser

Der er registreret et beskyttet jorddige langs den østlige afgrænsning af projektområdet. Det stilles vilkår om graveafstand til diget, således at der ikke sker beskadigelser eller skred på diget. Vilkårene sikrer at digerne ikke bliver berørt af råstofindvindingen.

Der er stillet vilkår om at holde minimum 3 meters afstand til foden af det beskyttede dige, samt vilkår om at hældningen mod diget ikke må være stejlere end 1:2. Vilkårene sikrer at digerne ikke bliver berørt af råstofindvindingen.

Museum Sønderjylland har vurderet at der er risiko for, at der kan findes anlæg med tilknytning til borgen Brådeborg som ligger øst for projektområdet og anbefaler at der foretages en prøvegravning på arealet med henblik på at konstatere, om der findes jordfaste fortidsminder og om de er af en karakter som nødvendiggør at de udgraves inde de fjernes ved råstofindvinding.

Regionen vurderer, at råstof tilladelsen med de stillede vilkår sikrer, at fredninger, fortidsminder og beskyttelseslinjer ikke påvirkes.

Regionens vurdering af projektet i forhold til vandplanlægning

I henhold til bekendtgørelse nr. 449 af 11/04/2019 om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter § 8 skal der før der meddeles tilladelse efter råstoflovens § 7, foretages en vurdering af, om det ansøgte kan medføre påvirkning af tilstanden og mulighed for målopfyldelse i berørte målsatte søer, vandløb, kystvande og grundvandsforekomster.

I både basisanalyse for Vandområdeplan 2015-2021 og 2021-2027 findes der 1 dyb og 1 terrænnær grundvandsforekomst inden for projektområdet. Begge forekomster har både god kemisk og kvantitativ tilstand I basisanalyse for Vandområdeplan 2021- 2027 er der ingen målsatte søer, vandløb eller kystvande inden for eller i projektområdets nærhed.

Den meget begrænsede råstofindvinding til ca. 1 meter under terræn og over grundvandsspejlet vurderes ikke at påvirke grundvandskemien i området, ligesom afgravningen af rødbrændende ler ikke vil medføre væsentlig ændring af den naturlige beskyttelse af grundvandet under og efter endt indvinding. Råstofindvinding på det ansøgte areal vurderes således ikke at påvirke tilstand af eller mulighed for miljømålopfyldelse for overfladevandområder, kystvande eller grundvandsforekomster.

Regionens vurdering af grave- og efterbehandlingsplanen

Formålet med grave- og efterbehandlingsplanen er, at naboer og andre i området berøres mindst muligt, og at det åbne gravefeltets påvirkning af fx den landskabelige oplevelse under indvindingen begrænses mest muligt. Derudover er det formålet at få en optimal og hensigtsmæssig udnyttelse af ressourcen samt at der tages de nødvendige landskabelige samt natur- og miljømæssige hensyn.

Via graveplanen og efterbehandlingsplanen vil regionen sikre, at det åbne gravefelt begrænses mest muligt såvel arealmæssigt som tidsmæssigt. Derudover vil regionen med sine almindelige tilsyn med indvindingen være opmærksom på, om graveplanen følges, eller om der er behov for justeringer.

Grave- og efterbehandlingsplanerne er vedlagt som bilag. Af planerne fremgår det, at området skal efterbehandles til landbrugsdrift igen. Indvindingen foregår i etaper hvor der afrømmes muld i en bane med en bredde på ca. 30 meter, hvorefter leret graves. Når en bane er færdiggravet lægges mulden tilbage og processen gentages i næste bane.

Planerne har jf. råstoflovens § 10a været i høring hos Aabenraa Kommune.

Regionen har foretaget en hensynsafvejning efter råstofloven og stillet de relevante vilkår, der sikrer, at efterbehandlingen varetager de interesser, der skal tages i henhold til råstoflovens § 3. Vilkårene er stillet jf. lovens § 10.

I regionens hensynsafvejning er indgået hensynet til udnyttelse af råstofressourcen. Indvindingen forventes ikke at påvirke det værdifulde landskab negativt, da indvindingsarealet tilbageføres til landbrugsdrift og de landskabelige træk ikke udjævnes ved indvindingen. Efterbehandlingen sker løbende, hvorved det åbne gravefelt begrænses mest muligt. Indvindingen forventes heller ikke at påvirke grundvandsforekomsten hverken kvantitativt eller kvalitativt da der graves over grundvandsspejl og kun til ca. 1 meter under terræn. Efterbehandling til landbrugsdrifter er lodsejers ønske.

Vilkår 43 om gennemgravning af skel:

Dette vilkår er stillet for at sikre, at hele forekomsten udnyttes, og at der ikke ved eventuel gravning på naboarealer efterlades en vold mellem ejendommene, idet dette vil være en markant, landskabelig forandring. Vilkåret tinglyses på ejendommene.

Regionens samlede vurdering

Region Syddanmark vurderer samlet, at det ansøgte under overholdelse af de vilkår, der er fastsat i tilladelsen kan gennemføres uden væsentlige gener eller miljømæssige konsekvenser for mennesker, natur og omgivelserne. Regionen vurderer endvidere, at indvindingen ikke er i strid med de planmæssige interesser, der gælder for området.

På den baggrund vurderer Region Syddanmark, at der kan meddeles tilladelse til erhvervmæssig råstofindvinding.

8 KLAGEVEJLEDNING OG UNDERRETNING

8.1 Klagevejledning

Region Syddanmarks afgørelse om tilladelse til råstofindvinding inkl. vurdering efter habitatbekendtgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Klageberettigede er: Adressaten for afgørelsen, offentlige myndigheder, en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker, lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen, landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser og enhver med individuel væsentlig interesse i afgørelsen.

Klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet skal indsendes elektronisk via klageportalen, som man finder et link til på forsiden af [Nævnenes Hus](#), hvor man logger ind med f.eks. NEM-ID.

Klagen videresendes gennem klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i klageportalen.

For behandling af klagen skal der betales et gebyr. Privatpersoner skal betale et gebyr på 900 kr. Virksomheder og organisationer skal betale et gebyr på 1.800 kr. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen. Gebyret tilbagebetales, hvis klager får helt eller delvis medhold i klagen.

En evt. klage skal være tilgængelig for Region Syddanmark i klageportalen senest den 28. oktober 2021 kl. 23.59.

Ansøger får besked, hvis der klages over afgørelsen.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet.

Klage i henhold til råstofloven har opsættende virkning, medmindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Hvis afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal dette jf. råstoflovens § 43 ske inden 6 måneder fra offentliggørelsen af afgørelsen.

8.2 Underretning om afgørelsen

De nedenfor nævnte er orienteret særskilt om afgørelsen.

Myndigheder

Vejdirektoratet, ebl@vd.dk
Haderslev Stift, mail: kmhad@km.dk
Aabenraa kommune, Industri@aabenraa.dk, lha@aabenraa.dk
Museum Sønderjylland, planer@museum-sonderjylland.dk
Miljøstyrelsen, mst@mst.dk
Naturstyrelsen, nst@nst.dk
Slots- og Kulturstyrelsen, post@slks.dk
SKAT, myndighed@skat.dk

Parter

Parter jf. listen i afsnit 6.3 *Partshøring*.

Foreninger og organisationer (klageberettigede)

nbu_jyl@botaniskforening.dk

Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
Danmarks Naturfredningsforenings lokalafdeling, Aabenraa@dn.dk
Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk
Dansk Ornitologisk Forenings lokalafdeling, Sønderjylland@dof.dk
Friluftsrådet, fr@friluftsradet.dk
Friluftsrådet lokalkreds, Sønderjylland Øst, soenderjylland@friluftsradet.dk

Med venlig hilsen

Med venlig hilsen


Jonna Tveskov
Områdechef

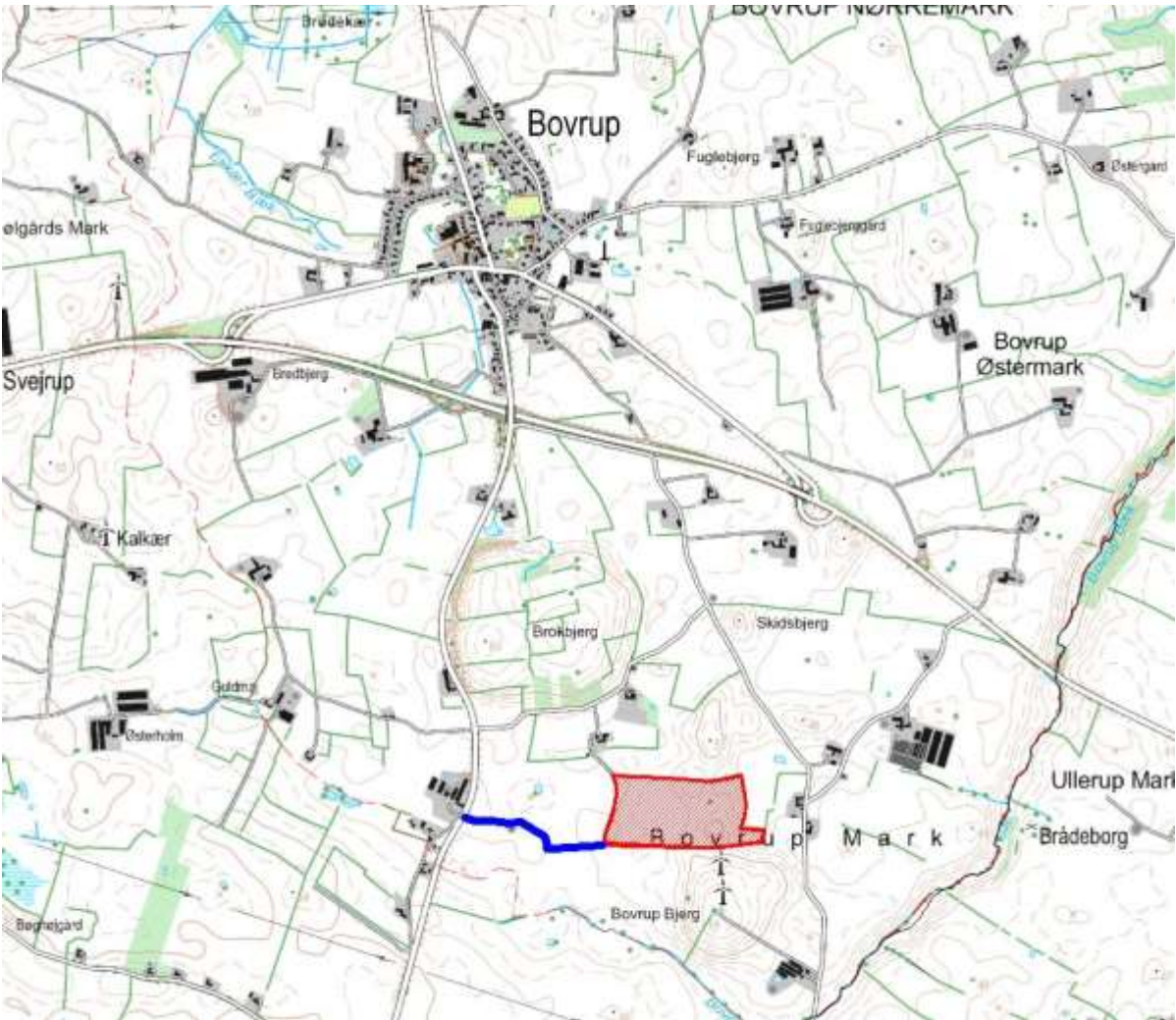
9 BILAG

Følgende bilag er vedlagt tilladelsen:

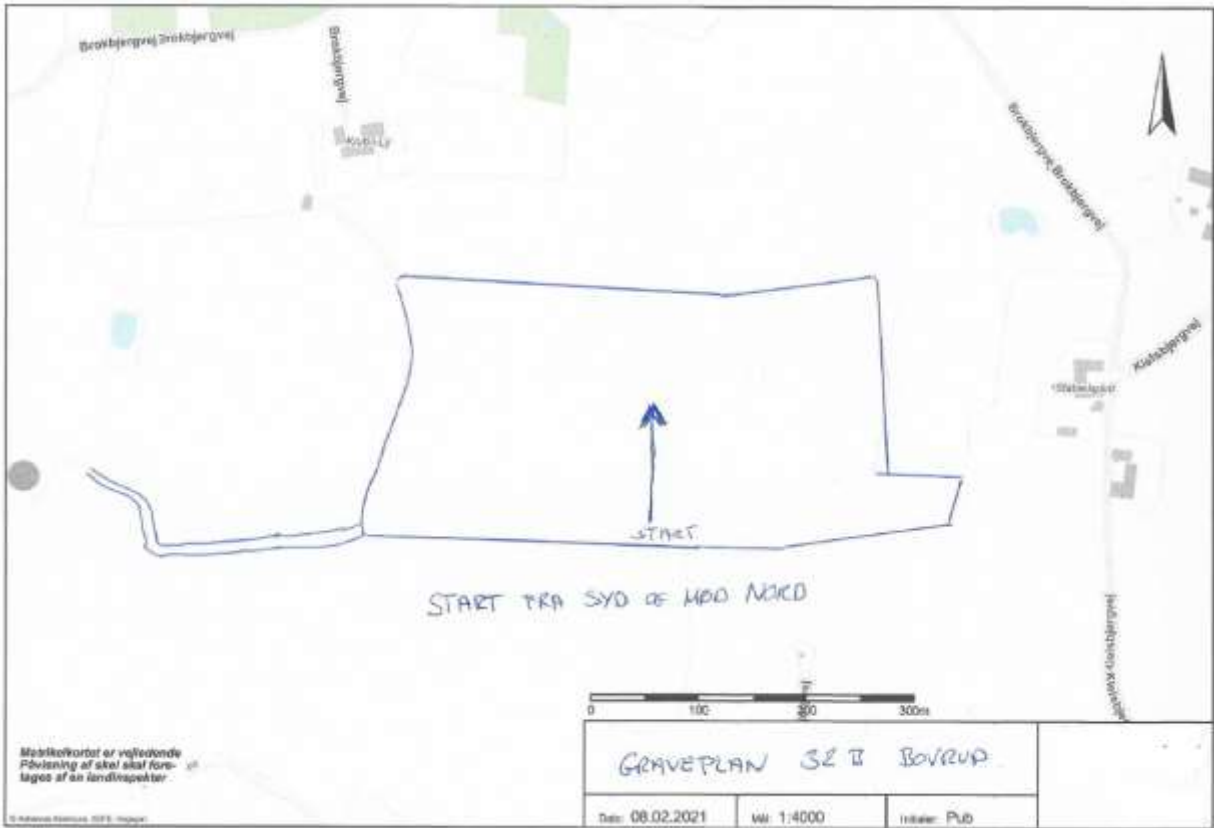
1. Oversigtskort
2. Graveplan/Efterbehandlingsplan
3. Screeningsafgørelse inkl. VVM-skema
4. Andre myndigheders tilladelser
5. Udtalelse fra museet

Bilag 1 Oversigtskort

Oversigtskort



Bilag 2 Graveplan/efterbehandlingsplan



Bilag 3 VVM-screening

I/S Lertranskøb
CO A/S Bachmanns Teglværk
Amtsvejen 23, Nybøl
6400 Sønderborg

CVR-NR: 10033098

Klima og Ressourcer
Kontaktperson: Susanne Roug Po-
niewozik
E-mail: SRP@rsyd.dk
Direkte tlf.: 29201803
Den 7. april 2021
Journalnr.: 20/53376

Afgørelse om at ansøgning om tilladelse til erhvervsmæssig råstofindvinding på matr.nr. 32b Bovrup, Varnæs i Aabenraa Kommune ikke er omfattet af krav om miljøvurdering

Region Syddanmark har 29. oktober 2020 modtaget en ansøgning om tilladelse til råstofindvinding på 32b Bovrup, Varnæs i Aabenraa Kommune.

Afgørelse

Det ansøgte projekt optræder på lovens bilag 2, pkt. 2a. Region Syddanmark har derfor gennemført en screening af det ansøgte projekt, jf. § 21. Screeningen er gennemført med henvisning til de i lovens bilag 6 relevante kriterier. Screeningskemaet er vedlagt som bilag.

Region Syddanmark har på baggrund af den gennemførte screening vurderet, at projektet ikke antages at kunne få væsentlig indvirkning på miljøet jf. lovens § 16. Der er derfor ikke krav om en miljøvurdering, og der skal derfor ikke udarbejdes en miljøkonsekvensrapport i forbindelse med ansøgningen om tilladelse til erhvervsmæssig indvinding af råstoffer på ovenstående ejendom.

Afgørelsen er meddelt efter § 21 i lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM)¹.

Begrundelse for afgørelsen

Screening er en administrativ proces, hvor projektet vurderes i forhold til en række faste kriterier jf. miljøvurderingslovens bilag 6 under overskrifterne:

1. Projektets karakteristika
2. Projektets placering
3. Arten af og kendetegn ved den potentielle miljøpåvirkning

¹Bekendtgørelse af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM) jf. lovbekendtgørelse nr. 723 af 25. juni 2020

1. Projektets karakteristika:

I/S Lertranskøb har søgt om tilladelse til indvinding af rødbrændende ler på matrikel nr. 32b Bovrup, Varnæs, Aabenraa Kommune. Der søges om en 10-årig indvindingstilladelse på et 11 ha stort projektareal med en forventet indvinding af ca. 10.000 m³rødbrændende ler/år, som vil blive indvundet i 3-4 årlige kampagner af 4-6 ugers varighed, svarende til gennemsnitligt omkring 15-20 lastbiler pr. dag i indvindingsperioderne. Der vil blive gravet til ca. 1 meter under terræn. Vandspejl i nærmeste boring ligger ca. 22 m u.t.

De ansøgte driftstider er fra kl. 07 til kl. 17 på hverdage mandag til fredag.

Arealet ønskes efterbehandlet til landbrugsjord efter endt indvinding.

2. Projektets placering

Det ansøgte projektareal er beliggende inden for udpeget interesseområde for rødbrændende ler i Råstofplan 2016. Arealet ligger inden for område med særlige drikkevandsinteresser (OSD), indvindingsopland og er udpeget som nitrاتفølsom indvindings område (NFI). Projekt arealet er beliggende i landzone med spredte beboelser.

I nærmeste boring beskrives der moræneler fra terræn til 58 m u.t. kun afbrudt af et par 1 m tynde lag morænesand. Øvrige nærliggende boringer viser tilsvarende store mægtigheder af moræneler fra terræn og nedefter på mellem 30 og 58 meter med kun enkelte tynde sand og gruslag.

Der er givet overkørselstilladelse til Kidingvej. Trafikken ledes ikke gennem tæt beboede områder.

Der er ingen registrerede, beskyttede, fredede områder, fortidsminder, kulturarvsarealer eller fredede fortidsminder inden for eller nær det ansøgte projektareal. Museum Sønderjylland vurderer i sit høringssvar, at der er en vis risiko for at støde på jordfaste fortidsminder. Museet anbefaler derfor at der foretages en forundersøgelse forud for muldafrømning og ler indvinding.

Der er registreret et §3 beskyttet vandhul inden for projektarealet. Der vil blive stillet vilkår om graveafstand, så der ikke sker ændringer i tilstanden eller dræning af vandhullet.

Der er registreret et beskyttet jorddige langs den østlige afgrænsning af projektområdet. Der vil blive stillet vilkår om graveafstand til diget, således at der ikke sker beskadigelser eller skred på diget.

3. Arten af og kendetegn ved den potentielle miljøpåvirkning:

Projektarealet er beliggende i landbrugsområde med spredte beboelser og dermed forholdsvis få personer, der påvirkes af råstofindvindingen.

Det vurderes at projektet ikke vil være til hindring for, at områdets grundvand fortsat kan anvendes og at der ikke er risiko for, at råstofindvindingen over grundvandspejl vil påvirke hverken kvaliteten eller kvantiteten af grundvandsressourcen.

De landskabelige forhold vurderes kun at blive påvirket i begrænset omfang som følge af den overfladenære indvinding af rødbrændende ler.

Regionen vurderer at projektet ikke har en væsentlig påvirkning på miljøet, da der ingen registrerede bilag IV arter eller beskyttede arter er, ej heller fredede fortidsminder, kulturarvsarealer eller på grundvandsforekomsten indenfor eller nær det ansøgte projektområde. Det vurderes også, at det §3 beskyttede vandhul inden for projektarealet ikke vil blive påvirket væsentligt, med de vilkår til graveafstand der stilles, så det sikres, at der ikke sker tilstandsændringer eller dræning af vandhullet. Det vil desuden blive stillet vilkår til graveplanen, således at der ikke graves på alle sider af vandhullet på en gang og at mindst en fjerdedel af vandhulskanten friholdes fra gravning ad gangen. Det vurderes også at med vilkår om graveafstand til jord-diget således at der undgås skader eller skred, vil sikre at diget ikke påvirkes væsentligt.

Regionen vurderer samlet set, at projektets karakteristika, placering eller den potentielle miljøvurdering ikke har nogen væsentlig negativ effekt på miljøet. Der er derfor ikke krav om en miljøvurdering og der skal derfor ikke udarbejdes en miljøkonsekvensrapport i forbindelse med ansøgningen om tilladelse til erhvervs-mæssig indvinding af råstoffer på ovenstående ejendom.

Partshøring

Region Syddanmark har foretaget en partshøring i medfør af forvaltningslovens² § 19, stk. 1.

Høringen forløb i perioden 26. februar 2021 til 26. marts 2021 og har været sendt i høring til følgende:

Navn	Adresse		Bynavn	Matr.	Ejerlav
Hans Peter Staugaard Bertram (ejer)	Kidingvej 42	6200	Aabenraa	6 mfl.	Bovrup, Varnæs
Mogens Dall	Kidingvej 42	6200	Aabenraa		
Bente Lyck Dall	Kidingvej 42	6200	Aabenraa		
Lisa Nørlund Jørgensen	Brokbjergvej 4	6200	Aabenraa	666	Bovrup, Varnæs
Carsten Nørlund Jørgensen	Brokbjergvej 4	6200	Aabenraa	666	Bovrup, Varnæs
Hans Peter Aksel Nissen (ejer)	Kielsbjergvej 8	6200	Aabenraa	192a	Bovrup, Varnæs
Clemens Graner	Kielsbjergvej 8	6200	Aabenraa		
Ansøger I/S Lertranskøb	lertrans@outlook.dk				
Aabenraa kommune	industri@aabenraa.dk , lha@aabenraa.dk				
Danish Crown att. Forsyningsmester Steffan Winther	stwin@danishcrown.com				
Museum Sønderjylland	maje@msj.dk , planner@museum-sonderjylland.dk				

² Bekendtgørelse af forvaltningsloven jf. lovbekendtgørelse nr. 433 af 22. april 2014 med senere ændringer.

Sønderborg Kommune	auha@sonderborg.dk				
Lodsejer Kristian Kristiansen	Kielsbjergvej 3	6200	Aabenraa	32b	Bovrup, Varnæs

Regionen har modtaget hørings svar fra Museum Sønderjylland og Aabenraa og Sønderborg Kommuner.

Museum Sønderjylland har noteret, at deres udtalelse i forbindelse med myndighedshøringen er med i bilag 2 (s. 10) samt at den er sendt til indvinder og lodsejer. Museet har ingen yderligere bemærkninger.

Regionen har modtaget hørings svar fra Aabenraa Kommune svarende til hørings svar i forbindelse med myndighedshøringen. Hørings svarene er indarbejdet i bilag 2.

Sønderborg Kommune har ingen bemærkninger til sagen.

Klagevejledning

Region Syddanmarks afgørelse efter miljøvurderingsloven kan for så vidt angår retlige spørgsmål påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Klageberettigede er: Miljø- og fødevarerministeren, enhver med retlig interesse i sagens udfald samt landsdækkende foreninger og organisationer, der som formål har beskyttelsen af natur og miljø eller varetagelsen af væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen og har vedtægter eller love, som dokumenterer deres formål, og som repræsenterer mindst 100 medlemmer.

Klagen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal indsendes elektronisk via klageportalen, som man finder et link til på forsiden af [Nævnenes Hus](#), hvor man logger ind med f.eks. NEM-ID.

Klagen videresendes gennem klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i klageportalen.

For behandling af klagen skal der betales et gebyr. Privatpersoner skal betale et gebyr på 900 kr. Virksomheder og organisationer skal betale et gebyr på 1.800 kr. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen. Gebyret tilbagebetales, hvis klager får helt eller delvis medhold i klagen.

En evt. klage skal være tilgængelig for Region Syddanmark i klageportalen senest den 5. maj kl. 23.59.

Ansøger får besked, hvis der klages over afgørelsen.

Klage har ikke opsættende virkning, medmindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Hvis afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal dette ske inden 6 måneder fra offentliggørelsen af denne afgørelse.

Øvrigt

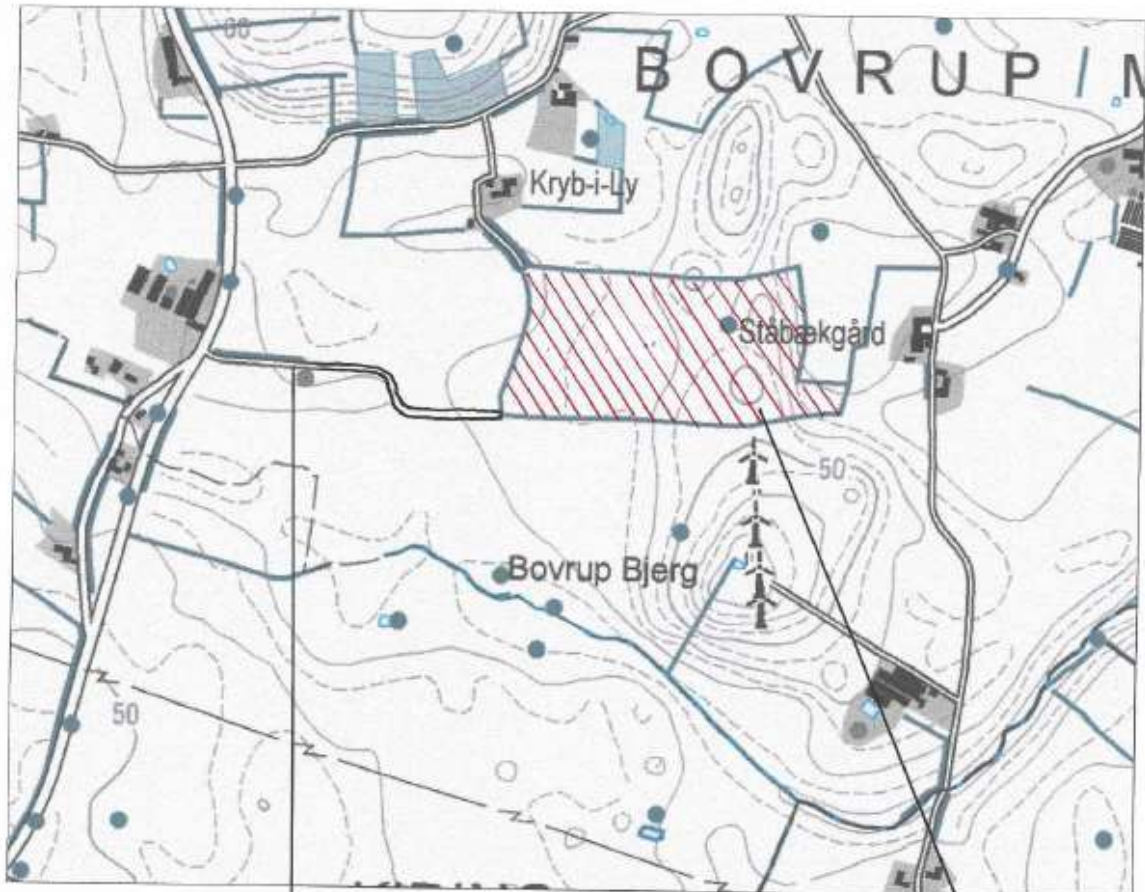
Yderligere oplysninger kan fås ved henvendelse til undertegnede.

Med venlig hilsen

Susanne Roug Poniewozik
geolog

Bilag 1 - Oversigtskort

DTK Kort25 Trad.



200 m 0 200 400 600 m
Skala: 1:10.000

INDVINDINGSOMRÅDE

UDRÅBET TIL RINDINGVÆJ
AF GISISTERENDE MARKER

Bilag 2 - Screeningskema

Sagsbehandler: Susanne Roug Poniewozik
 mail: SRP@rsyd.dk
 Dato: 26. februar 2021
 Journal nr.: 20/53376

Skema til brug ved screening af projekter på bilag 2

Kriterier iht. bilag 6 i lovbek. nr. 1225 af 25. oktober 2018 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM)

Nedenstående skema omfatter kriterier jf. bilag 6 til bestemmelse af, hvorvidt projekter omfattet af bilag 2 skal underkastes en miljøkonsekvensvurdering. Oplysningerne i skemaet er baseret på oplysninger fra ansøger om projektets karakteristika mm. i råstofansøgning af 29. oktober 2020 med senere supplerende oplysninger af 4. og 5 november 2020 og 8. og 15. februar 2021 samt anmeldelse efter miljøvurderingsloven af 29. oktober 2020. Endvidere er statslig, regional og kommunal planlægning samt oplysninger indkommet ved høring af berørte myndigheder inddraget. Tilgængelige oplysninger om projektområdet fra relevante registre og geografiske informationssystemer så som Danmarks Miljøportal, PlansystemDK og MiljøGIS er inddraget i vurderingerne.

Projektets karakteristika

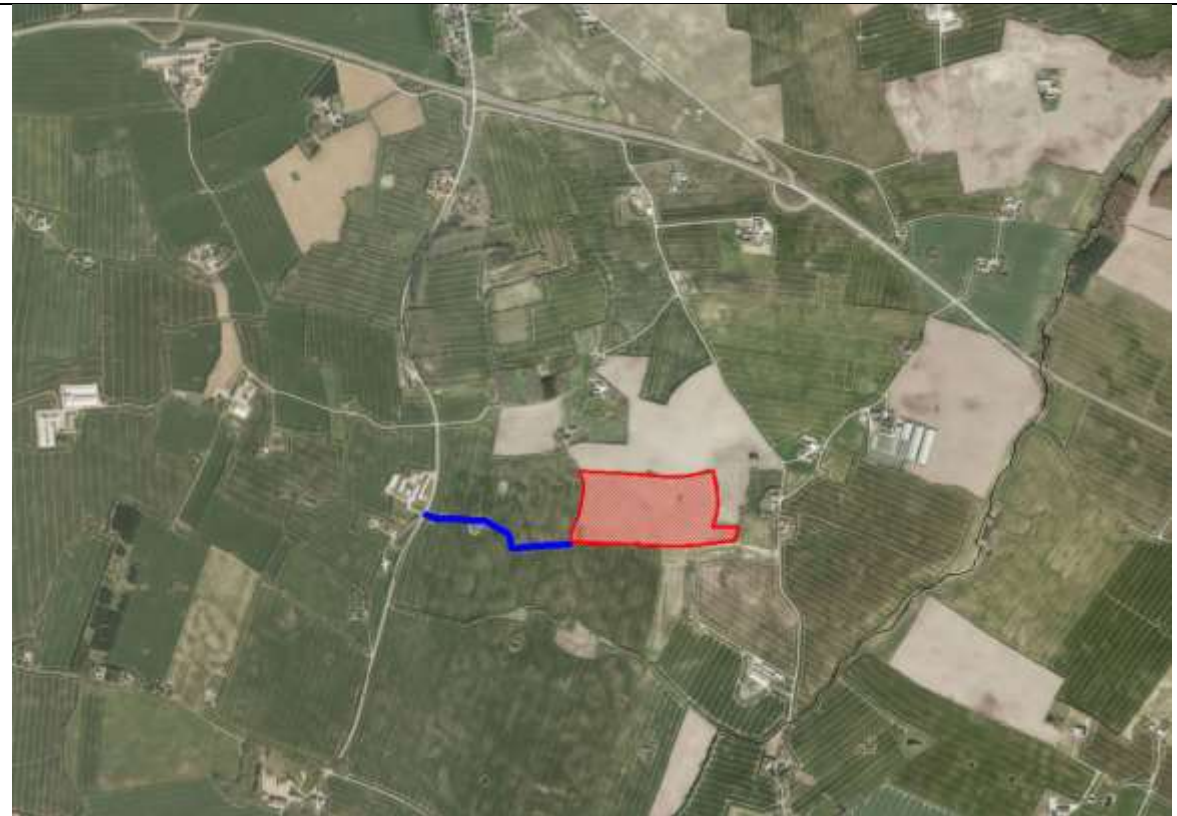
<p>Projektbeskrivelse – jf. ansøgningen</p>	<p>Der søges om tilladelse til indvinding af rødbrændende ler på matr. nr. 32b, Bovrup, Varnæs i Aabenraa Kommune.</p> <p>Det ansøgte projektareal er på 11 ha og ligger inden for udpeget råstofinteresseområde i Råstofplan 2016. Der søges om en 10-årig indvindingstilladelse. Der søges om at indvinde ca. 10.000 m³ rødbrændende ler, som vil blive indvundet i 3-4 årlige kampagner af 4-6 ugers varighed.</p> <p>Der vil blive gravet til ca. 1 meter under terræn (ca. kote 39 DVR90) og der vil kun blive indvundet rødbrændende ler.</p> <p>De ansøgte arbejdstider er fra kl. 7.00 til kl. 17.00 på hverdage mandag til fredag.</p> <p>Der forventes ca. 15-20 kørsler med lastbil pr. dag der indvindes ler.</p> <p>Arealet ligger i OSD, NFI og indvindingsopland til Danish Crowns vandværk. Der er en privat boring ca. 170 m mod øst. Arealet vil blive efterbehandlet til landbrugsareal.</p>
<p>Bygherre – navn, adresse, mail og telefonnummer</p>	<p>I/S Lertranskøb, co/ A/S Bachmanns Teglværk, Amtsvejen 23, Nybøl, 6400 Sønderborg. Mail: lertrans@outlook.dk, tlf. 7446 7778</p>
<p>Bygherres kontaktperson, mail og telefonnummer</p>	<p>Driftsleder Kaj Christensen, Mail: lertrans@outlook.dk, Tlf. 21636707</p>

Sagsbehandler: Susanne Roug Poniewozik
mail: SRP@rsyd.dk
Dato: 26. februar 2021
Journal nr.: 20/53376


Projektets placering og arealbehov i ha

Matr. nr. 32b Bovrup, Varnæs, 11ha. Indvindingsarealet er beliggende ca. 1,7 km syd sydøst for Bovrup by og ca. 8 km nord for Gråsten.

Oversigtskort



Sagsbehandler: Susanne Roug Poniewozik
 mail: SRP@rsyd.dk
 Dato: 26. februar 2021
 Journal nr.: 20/53376

	 <p>Rød skravering: Projektområde Blå linje: adgangsvej</p>
<p>Projektets behov for råstoffer – type og mængde i anlægs- og driftsfasen</p>	<p>Der er ingen behov for råstoffer i forbindelse med indvindingen, idet der er tale om en råstofgrav, bortset fra dieselolie til gravemaskine.</p>
<p>Projektets behov for vand – kvalitet og mængde i anlægsfasen og driftsfasen</p>	<p>Der er ingen behov for vand i forbindelse med indvindingen - hverken i anlægsfasen eller i driftsfasen, idet der er tale om lerindvinding</p>

Sagsbehandler: Susanne Roug Poniewozik
 mail: SRP@rsyd.dk
 Dato: 26. februar 2021
 Journal nr.: 20/53376

Mængden og typen af affald som følge af projektet i anlægs- og driftsfasen	Der kan blive tale om affald som fx dagrenovation i meget lille målestok, der medtages og bortskaffes med dagrenovation. Service af maskinerne vil foregå uden for projektarealet.			
Mængden og typen af spildevand som følge af projektet i anlægs- og driftsfasen	Alt affald bortskaffes jf. Aabenraa Kommunes affaldsregulativer. Der etableres ikke skurvogn eller tankanlæg på projektarealet.			
Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
Er der andre ejere end bygherre?	x			Ejer af matr. nr. 32 b, Bovrup, Varnæs er Kristian Kristiansen, Kielsbjergvej 3, 6300 Aabenraa
Er der andre projekter eller aktiviteter i område, der sammen med det ansøgte medfører en påvirkning af miljøet (kumulative forhold)				Ansøger har en tilladelse til indvinding af ler på tilstødende areal matr. nr. 192 a, b og c, som er på 17 ha. Der rester ca. 3,5 ha. Arealet er løbende tilbage i omdrift som landbrugsjord. Denne ansøgning skal ses som fortsættelse af lerindvinding, idet den "gamle tilladelse" færdiggraves i foråret 2021 hvorefter denne tilladelse forventes taget i brug. Der er givet tilladelse til indvinding af ler på nabomatriklen 32a Bovrup, Varnæs inden der etableres minivådområde. Etablering af vådområdet skal være udført inden tilladelsen til regulering af vandløbet udløber i marts 2023. Transport til og fra denne matrikel foregår via Brokbjergvej. Der vil således ikke opleves en øget transport hos nærmeste naboer. Det vurderes at transport fra indvindingsområdet ikke kumulerer med den transport der allerede foregår fra nærliggende indvinding på matr. nr. 192, da det ikke vil ske en øget indvinding og adgangsvejen til indvinding på matr. nr. 32b er via markvej til Kidingvej.
Forudsætter projektet etablering af yderligere vandforsyningskapacitet			x	Der indvindes kun i tørre perioder. Støv minimeres ved vanding af interne veje samt renhold. Vand til vanding af interne veje tilkøres fra Eskær Maskinstation efter behov.
Kræver bortskaffelse af affald og spildevand ændringer af bestående ordninger?			x	Bortskaffelse af affald vil ske i henhold til Aabenraa Kommunes affaldsregulativ og kræver således ikke ændring af bestående ordninger.

Sagsbehandler: Susanne Roug Poniewozik
 mail: SRP@rsyd.dk
 Dato: 26. februar 2021
 Journal nr.: 20/53376

Overskrides de vejledende grænseværdier for støj?			x	<p>Støj reguleres efter Miljøstyrelsens vejledning om ekstern støj fra virksomheder, Vejl. Nr. 5/1984.</p> <p>Der anvendes en gravemaskine og en buldozer samt lastbiler til transport. Der køres på blødt underlag.</p> <p>Der er ikke målt eller opgivet kildestyrker på de enkelte maskiner.</p> <p>Det forventes, at indvindingen vil kunne overholde Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser for områdetype 3, der i dagtimerne kl. 07.00 til kl. 18.00 er på 55 dB (A) og om natten fra kl. 22.00 til kl. 07.00 er på 40 (A).</p> <p>Det vurderes, at overskridelser af de vejledende grænseværdier vil kunne forekomme i forbindelse med afrømning af muld.</p> <p>Såfremt det viser sig, at grænseværdier for støj ikke kan overholdes, kan bygherren efterfølgende pålægges at foretage yderligere støjreducerende tiltag af myndigheden, f.eks. etablering af støjvold og skærme omkring støjende materiel.</p>
Vil anlægget give anledning til vibrationsgener?			x	Råstofindvinding kan lokalt medføre mindre, kortvarige vibrationer ifm. kørsel med gravemaskiner og lastbiler. Da der er tale om en meget lokal og kortvarig påvirkning, vurderes påvirkningen dog ikke at være væsentlig.
Vil anlægget give anledning til støvgener?			x	Der kan forekomme støvgener når det er tørt. Nærmeste naboer bor ca. 160 m nord for indvindingsområdet og det forventes i udgangspunkt ingen væsentlige støvgener for naboerne. Afværgeforanstaltninger, der kan reducere støvgener som fx vanding af interne køreveje, vil være vilkår i tilladelsen. Støvgenerne vurderes på den baggrund ikke at være væsentlige.
Vil anlægget give anledning til lugtgener?			x	Der vil ikke være afledte lugtgener.
Vil anlægget give anledning til lysgener?			x	Det forventes ikke, at anlægget vil give anledning til lysgener.
Må anlægget forventes at udgøre en særlig risiko for uheld?			x	Råstofindvinding er ikke omfattet af risikobekendtgørelsen. Der er ikke en særlig risiko for uheld i forbindelse med anlæg eller drift af råstofgraven. Indvinder skal

Sagsbehandler: Susanne Roug Poniewozik
 mail: SRP@rsyd.dk
 Dato: 26. februar 2021
 Journal nr.: 20/53376

				sikre at alt udstyr holdes i forsvarlig stand, således at risikoen for spild fra maskiner minimeres.
Overskrides de vejledende grænseværdier for luftforurening?			x	I forbindelse med selve råstofindvindingen vil maskiner og køretøjer i en råstofgrav samt ved transporten til og fra området forurene luften med især NOx og partikler, som kan påvirke menneskers sundhed. Indvindingen vil foregå i åbent land, hvor der vil ske en opblanding og stor fortynding af de udledte stoffer, og det vurderes at luftkvaliteten ikke påvirkes væsentligt.
Vil projektet udgøre en risiko for vandforurening (grundvand og overfladevand)?			X	<p>Råstofgravning i sig selv udgør ikke en risiko for forurening af grundvand eller overfladevand.</p> <p>Grundvand: Arealet ligger inden for område med særlige drikkevandsinteresser (OSD), nitratfølsomt indvindingsområde (NFI) og indvindingsopland til Danish Crowns vandforsyningsboring – Ny Kildeplads. Der stilles vilkår i gravetilladelsen, så der ikke vil være en risiko for forurening og dermed heller ikke en forurening af grundvandet.</p> <p>Samtidig er det et krav, at alle maskiner holdes i god stand, så risikoen for uheld begrænses mest muligt.</p> <p>Nærliggende borer viser mægtigheder af det samlede lerlag mellem 30 og 58 meter med kun enkelte tynde sand og gruslag. Det vurderes derfor at afgravning af 1 meter terrænnært rødbrændende ler ikke ændrer væsentligt på beskyttelsen af grundvandet.</p> <p>Overfladevand: Der ligger et § 3 beskyttet vandhul på projektarealet og desuden to hhv ca. 110 m øst for og 130 m øst-nordøst for arealet.</p> <p>Projektet vurderes ikke at udgøre en risiko for forurening af overfladevand, idet der ikke vil blive gravet under grundvandsspej. I tilladelsen stilles vilkår om graveafstand til det beskyttede vandhul i projektområdet, således at der ikke sker tilstandsændringer eller dræning af vandhullet.</p>

Sagsbehandler: Susanne Roug Poniewozik
 mail: SRP@rsyd.dk
 Dato: 26. februar 2021
 Journal nr.: 20/53376

Projektets placering

Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
Forudsætter projektet ændring af den eksisterende arealanvendelse?			x	Der ændres fra landbrugsdrift til råstofgrav, men arealet efterbehandles igen til landbrugsdrift efter endt gravning.
Forudsætter projektet ændring af en eksisterende lokalplan for området?			x	Der er vedtaget lokalplan nr. 16-06 Vindmøllepark på Bovrup Bjerg- et område beliggende lige syd for projektarealet. Vindmølleparken er etableret og i drift. Indvinding af rødbrændende ler på det ansøgte areal vurderes ikke at give anledning til ændringer i lokalplanen.
Forudsætter projektet ændring af kommuneplanen?			x	Arealet er udlagt til regionalt råstofinteresseområde i Råstofplan 2016, og projektet vurderes ikke at give anledning til ændringer i Aabenraa Kommunes kommuneplan.
Indebærer projektet behov for at begrænse anvendelsen af naboarealer ud over hvad der fremgår af gældende kommune- og lokalplaner?			x	Området er udpeget som værdifuldt landskab. Projektområdet ligger inden for en udpegning af beskyttet landskab og er udpeget som råstofinteresseområde. Skovrejsning er desuden uønsket i området jf. Aabenraa Kommunes lokalplan. Regionen vurderer at lergravningen ikke forudsætter ændringer i lokalplanen, da projektet er af begrænset varighed og påvirkningen af landskabet vurderes at være minimal, da der kun graves til ca 1 meter under terræn. Arealet efterbehandles løbende til landbrugsjord efter endt gravning.
Vil projektet udgøre en hindring for fremtidig anvendelse af områdets råstoffer?			x	Et råstof kan kun indvindes en gang. Efter endt indvinding reetableres arealet og vil på sigt blive taget ud af den regionale graveplan. Indvindingen af rødbrændende ler vil ikke være til hindring for fremtidig indvinding af eventuelle andre råstoffer på arealet.
Vil projektet udgøre en hindring for fremtidig anvendelse af områdets grundvand?			x	Potentialet viser en strømningsretning mod nordøst mod kysten, og projektarealet ligger opstrøms Danish Crown-Ny Kildeplads. Med den markante tykkelse af lerlagene i området sammenholdt med den begrænsede indvinding af ler og de vilkår, der bliver stillet i tilladelsen, vurderes

Sagsbehandler: Susanne Roug Poniewozik

mail: SRP@rsyd.dk

Dato: 26. februar 2021

Journal nr.: 20/53376

				projektet ikke at være en hindring for, at områdets grundvand fortsat kan anvendes.
Indebærer projektet en mulig påvirkning af sårbare vådområder?			x	Der findes et beskyttet vandhul inden for projektarealet. Der udover er der to § 3-beskyttede søer uden for projektarealet hhv. 110 m øst for og 130 m øst-nord-øst for arealet I tilladelsen stilles vilkår om afstand til det beskyttede vandhul, der ligger indenfor projektområdet. Da der er tale om afgravning af 1m rødbrændende ler over grundvandsspejl, vurderes projektet ikke at påvirke vådområderne.
Er projektet tænkt placeret indenfor kystnærhedszonen?			x	Der er over 13 km til nærmeste kyst.
Forudsætter projektet rydning af skov?			x	Nej
Vil projektet være i strid med eller til hinder for etableringen af reservater eller naturparker?			x	Der er ikke kendte planer i forhold til reservater eller naturparker.
Tænkes projektet placeret i Vadehavsområdet?			x	
Kan projektet påvirke registrerede, beskyttede eller fredede områder nationalt?			x	
Kan projektet påvirke registrerede, beskyttede eller fredede områder internationalt (Natura 2000)?			x	Nærmeste Natura 2000-område nr. 94, Habitatområde H83 og Fuglebeskyttelsesområde F68 Rinkenæs Skov, Dyrehaven og Rode Skov er beliggende ca. 2,5 km syd for projektarealet. Natura 2000 området er udpeget på grund af væsentlig tilstedeværelse af rigkær, hængesæk, Stor Vandsalamander, rørhøg, hvepsevåge og isfugl. På grund af afstanden mellem habitatområdet og projektarealet samt råstofindvindingens karakter i form af indvinding af overfladenær, rødbrændende ler, vurderes det, at der ikke vil være en påvirkning af Natura 2000-området.

Sagsbehandler: Susanne Roug Poniewozik

mail: SRP@rsyd.dk

Dato: 26. februar 2021

Journal nr.: 20/53376

				<p>Der er registreret et beskyttet jorddige langs den østlige afgrænsning af projektområdet. Der stilles vilkår om graveafstand til diget, således at der ikke sker beskadigelser eller skred på diget.</p> <p>Der er registreret 2 arealer med fredskov beliggende ca 260 m nord nord-vest for projektarealet. Det vurderes at råstofindvindingen ikke vil påvirke fredskoven, på grund af afstanden til projektarealet.</p>
Forventes området at rumme beskyttede arter efter bilag IV?			x	<p>Der er ingen registreringer i Naturbasen eller Miljøportalen eller øvrigt kendskab til Bilag-IV arter i eller i umiddelbar nærhed af projektområdet. Der er tale om landbrugsjord i omdrift, hvilket indskrænker antallet af arter der søger ophold her. Der er heller ikke kendskab til arter i området omkring, som er fredede, beskyttede eller sjældne og som forventes at kunne raste eller yngle på projektarealet. Der stilles vilkår om graveafstand og plan så det beskyttede vandhul i projektarealet, ikke påvirkes væsentligt.</p>
Forventes området at rumme danske rødlistearter?			x	<p>Der er ikke registreret rødlistearter i naturdata på Miljøportalen eller Naturbasen inden for området.</p>
Kan projektet påvirke områder, hvor fastsatte miljøkvalitetsnormer for overfladevand allerede er overskredet?			x	
Kan projektet påvirke områder, hvor fastsatte miljøkvalitetsnormer for grundvand allerede er overskredet?			x	<p>Der forventes ingen påvirkning af grundvand, da der ikke bortgraves beskyttende lerlag, kun oxideret ler, og da der kun graves over grundvandsspejl.</p>
Kan projektet påvirke områder, hvor fastsatte miljøkvalitetsnormer for naturområder allerede er overskredet?			x	
Kan projektet påvirke områder, hvor fastsatte miljøkvalitetsnormer for boligområder (støj/lys og luft) allerede er overskredet?			x	
Tænkes projektet etableret i et tæt befolket område?			x	<p>Projektarealet er beliggende i landzoneområde med spredte bebyggelser. Nærmeste by er Bovrup, som er en mindre landsby, beliggende ca. 1800 m nord for arealet.</p>

Sagsbehandler: Susanne Roug Poniewozik
 mail: SRP@rsyd.dk
 Dato: 26. februar 2021
 Journal nr.: 20/53376

Kan projektet påvirke historiske landskabstræk?			x	
Kan projektet påvirke kulturelle landskabstræk?			x	
Kan projektet påvirke arkæologiske værdier/landskabstræk?			x	Området er udpeget som værdifuldt landskab. Den østligste del af projektområdet grænser op til et beskyttet dige. Der vil blive stillet vilkår om afstand til diget for at forhindre udskridning eller andre former for beskadigelse. Museum Sønderjylland vurderer i sit høringssvar, at der er en vis risiko for at støde på jordfaste fortidsminder. Museet anbefaler derfor at der foretages en forundersøgelse forud for muldafrømning og ler indvinding. Regionen har videregivet museets høringssvar til bygherre og lodsejer.
Kan projektet påvirke æstetiske landskabstræk?			x	Arealet er i dag landbrugsareal og ønskes at blive efterbehandlet til landbrugsareal igen efter indvinding. De æstetiske landskabstræk forventes derfor ikke at ændre sig.
Kan projektet påvirke geologiske landskabstræk?			x	

Arten og kendetegn ved den potentielle indvirkning på miljøet

Den forventede miljøpåvirknings geografiske udstrækning i areal	Meget lokal og begrænset til projektarealet.			
Omfanget af personer der forventes berørt af miljøpåvirkningen	Inden for en radius af 200 meter findes 3 boligejendomme. Inden for en radius af 300 meter findes yderligere 2 boligejendomme og dermed i alt 5 beboelser. Det forventes således, at et begrænset antal personer vil blive påvirket af indvindingen.			
Kriterium	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger

Sagsbehandler: Susanne Roug Poniewozik

mail: SRP@rsyd.dk

Dato: 26. februar 2021

Journal nr.: 20/53376

Er området, hvor anlægget tænkes placeret, sårbar overfor den forventede miljøpåvirkning?			x	Området vurderes ikke at være sårbart overfor den forventede miljøpåvirkning. Der stilles vilkår til indvinding af råstoffer i tilladelsen, der imødegår eventuelle miljøpåvirkninger som f. eks forurening.
Forventes miljøpåvirkningerne at kunne være væsentlige enkeltvis?			x	De identificerede påvirkninger forventes ikke at være væsentlige hverken enkeltvis eller samlet. Der vil sandsynligvis være en kortvarig påvirkning af enkelte ejendomme på grund af øget trafik. Trafikken på offentlige veje kan ikke reguleres via råstoftilladelsen, men af den relevante vejlovgivning og det er kommunealbestyrelsen, der er vejmyndighed.
Forventes miljøpåvirkningerne at kunne være væsentlige samlet?			x	Se ovenstående
Vil den forventede miljøpåvirkning række ud over kommunen?			x	Råstofindvindingen er meget lokal, og der vil ikke være en forventet påvirkning over kommunegrænsen til nærliggende kommuner, grundet afstanden.
Vil den forventede miljøpåvirkning berøre nabolande?			x	Miljøpåvirkningerne er lokale og vil ikke berøre nabolande
Må den samlede miljøpåvirkning betegnes som kompleks			x	Den samlede miljøpåvirkning betegnes ikke som kompleks. Det konkrete projekt medfører velkendte påvirkninger, som er almindelige ved den type af projekter, og som kan beskrives. Derudover kan påvirkningerne håndteres i forbindelse med fastsættelse af vilkår i en tilladelse til råstofindvinding, heraf fastsættelse af vilkår for støj og støv.
Er der stor sandsynlighed for miljøpåvirkningen?			x	Miljøpåvirkningen fra indvindingen af råstoffer og transport vil ske med stor sandsynlighed.
Er påvirkningen af miljøet varig?			x	Det drejer sig om en begrænset påvirkning som følge af en overfladenær indvinding af rødbrændende ler. Påvirkningen mht. trafik, støj og støv i forbindelse med råstofindvindingen mv. ikke vil være varig.
Er påvirkningen af miljøet hyppig?			x	Transporten med råstoffer vil finde sted i den periode, hvor der foretages råstofindvinding på projektarealet. Påvirkningen er således ikke varig, men hyppig i indvindingsperioden.
Er påvirkningen af miljøet irreversibel?	x			Den landskabelige påvirkning vil være varig og ikke reversibel. Indvindingen af råstoffer vil ændre landskabet. Men påvirkningen vil være begrænset, idet der kun er tale om en overfladenær indvinding af rødbrændende ler.

Sagsbehandler: Susanne Roug Poniewozik
 mail: SRP@rsyd.dk
 Dato: 26. februar 2021
 Journal nr.: 20/53376

Er der andre kumulative forhold?			x	Der vil ikke blive tale om samtidig lerindvinding på de to tilladelser da denne ansøgning skal ses som forlængelse af den eksisterende lergrav og der færdiggraves på matr. nr. 192, inden der startes op på lergravning på det ansøgte areal. Det vurderes derfor at der ikke er tale om kumulative forhold.
Er det, jf. ansøgningen, muligt at begrænse indvirkningerne?	x			Det er som udgangspunkt ikke muligt at begrænse indvirkningerne på landskabet efter råstofgravning, men det er muligt i en tilladelse at stille relevante vilkår med henblik på at begrænse påvirkninger som støj og støv.

Konklusion

Kriterium	Ja	Nej	Bemærkninger
Giver resultatet af screeningen anledning til at antage, at det ansøgte projekt vil kunne påvirke miljøet væsentligt, således at der skal udarbejdes en miljøkonsekvensrapport?		x	<p>Projektarealet er beliggende i et landbrugsområde med få og spredte beboelser og dermed få personer, der påvirkes af råstofindvindingen. Der er ingen registrerede, beskyttede eller fredede områder indenfor eller nær det ansøgte areal. Der anbefales dog i henhold til Museum Sønderjyllands vurdering, at der foretages en forundersøgelse forud for muldafrømning og lerindvinding.</p> <p>Det vurderes, at projektet ikke vil være en hindring for, at områdets grundvand fortsat kan anvendes, og der er ikke risiko for, at råstofgravningen over grundvandspejl vil påvirke nærliggende § 3-beskyttede vandhuller/søer. Der stilles vilkår til at sikre at der ikke sker ændringer i tilstanden i § 3 vandhullet i projektområdet.</p> <p>Med hensyn til de landskabelige forhold vil der kun være en begrænset påvirkning som følge af en overfladenær indvinding af rødbrændende ler. Den landskabelige påvirkning såvel under som efter råstofindvinding forventes hverken enkeltvist eller kumulativt at påvirke landskabet væsentligt.</p>

Sagsbehandler: Susanne Roug Poniewozik
mail: SRP@rsyd.dk
Dato: 26. februar 2021
Journal nr.: 20/53376

			Regionen vurderer, at projektet i sig selv eller i kumulation med såvel udnyttede som uudnyttede råstoftilladelser eller vedtagne planer ikke har nogen væsentlig negativ effekt på miljøet. Der er derfor ikke krav om en miljøvurdering, og der skal derfor ikke udarbejdes en miljøkonsekvensrapport i forbindelse med ansøgningen om tilladelse til erhvervmæssig indvinding af råstoffer på ovenstående ejendom.
--	--	--	---

Dato: 26.februar 2021

Sagsbehandler: Susanne Roug Poniewozik

Bilag 4 Andre myndigheders tilladelser



I/S Lertranskøb
Att. Kaj Christensen
Amtsvejen 23
6400 Sønderborg

Trafik og Anlæg

Skelbækvej 2
6200 Aabenraa
Tlf.: 7376 7676

Dato: 08-06-2020
Sagsnr.: 20/37395

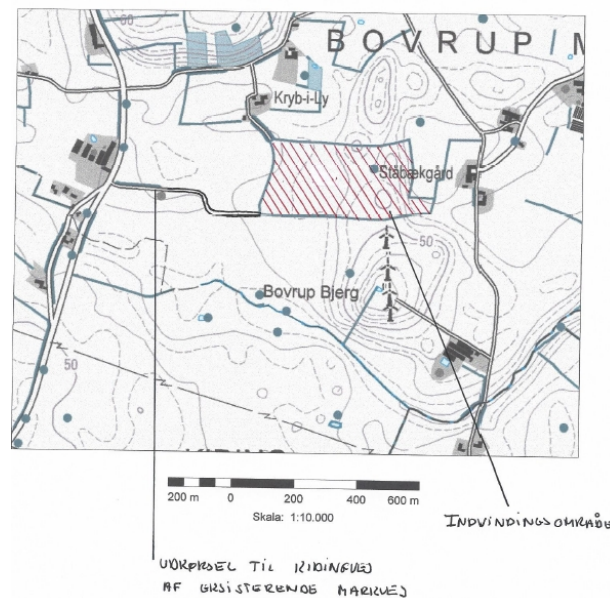
Kontakt: Shahin Amirian
Direkte tlf.: 7376 7775
E-mail: sami@aabenraa.dk

Vejadgang - Kidingvej fra matr. nr. 32b Bovrup, Varnæs, 6200 Aabenraa

Afgørelse

Aabenraa Kommune giver tilladelse til, at den eksisterende markvej, matr. nr. 785 Bovrup, Varnæs, kan anvendes som vejadgang fra indvindingsområde matr.nr. 32b Bovrup, Varnæs med udkørsel til offentlig vej Kidingvej.

Tilladelsen er meddelt i henhold til vejloven § 49 og gælder kun i forhold til denne lov. Den giver altså ikke nogen tilladelse i forhold til andre love som f. eks. miljøloven, bygge-loven, planloven eller andre private aftaler og servitutter.



Vilkår

1. Vejadgangen er vist ovenfor.
2. Vejadgangens bredde skal være tilstrækkelig, at der ikke køres over i modsatte rabat når der svinges ind og ud fra graveområdet. Vejledende bredde 10 meter.

3. Vejadgangen skal befæstes med 35 cm. Bundsikrings sand og 30 cm Stabilgrus II i hele vejadgangens bredde.
4. Mod den asfalterede kørebane på Kidingvej, skal overkørselens belægning ligge i niveau, så der ikke sker skader på asfaltbelægningen ved udkørsel til vejen.
5. Kørsel til og fra indvindingsområdet med tunge trafik, skal ikke være til naboer.
6. Der skal sikres gode oversigtsforhold i forbindelse med udkørsel fra området.
7. Der må ikke fra overkørslen ledes vand til offentlige vej.
8. Alle udgifter til etablering og vedligeholdelse af overkørslen og alt hvad indebærer, afholdes af ansøgeren.
9. Ansøger foranlediger og bekoster evt. skader på den offentlige vejs belægning og rabatter som følger af ler kørsel, samt daglig rengøring af overkørslen og kørebanen for materialer, der er tabt under transport.
10. Evt. skader på omkringboendes ejendom som skyldes lertransport, er Aabenraa Kommune uvedkommende.
11. Vejadgangen skal anlægges af en entreprenør som har gennemført kurset "Vejen som arbejdsplads, trin I".
12. Hvis der skal graves i vejarealet skal entreprenøren søge om gravetilladelse. Dette kan ske via WWW.virk.dk. Spørgsmål om gravetilladelse kan rettes til Hanne Petersen på tlf. 73 76 71 16 eller mail: hpe@aabenraa.dk

Redegørelse for sagen

Ansøgeren ønsker tilladelse til at bruge eksisterende markvej, matr. nr. 785 Bovrup, Varnæs, som allerede har adgang til offentlig vej, Kidingvej.

Vejadgang/markvejen skal anvendes fra indvindingsområde matr.nr. 32b Bovrup, Varnæs med udkørsel til offentlig vej Kidingvej.

Adgangsvejen skal benyttes i forbindelse med råstofindvinding på dele af matr.nr. 32b Bovrup, Varnæs i Aabenraa Kommune.

Denne tilladelse er gældende frem til råstoftilladelsen ophører.

Da der forekommer hyppig, tung trafik til råstofindvindingsområdet, skal overkørslen dimensioneres derefter.

Aabenraa Kommune forventer, at kørsel til og fra gravestedet med tunge trafik, ikke må være til gene for naboer. Evt. skader på omkringboendes ejendom der skyldes lertransport, er Aabenraa Kommune uvedkommende.

Begrundelse for afgørelsen

Aabenraa Kommune skønner, at benyttelse af eksisterende vejadgangen som ansøgt kan ske uden trafikale eller vejtekniske problemer, forudsat at vilkårene overholdes.

Klagevejledning

Du kan klage over denne afgørelse til Vejdirektoratet, Carsten Niebuhrsgade 43, 5. sal København V.

Klagen kan indsendes via en elektronisk klageblanket på www.borger.dk. Klagebehandlingen omfatter kun retlige spørgsmål. Det vil sige at Vejdirektoratet kun tager stilling til om afgørelsen er lovlige. Klagebehandlingen kan ikke tage stilling til kommunens skøn inden for lovens rammer.

Klagefristen er 4 uger fra modtagelsen af denne afgørelse, og klagen skal være modtaget i Vejdirektoratet inden udløbet af denne frist.

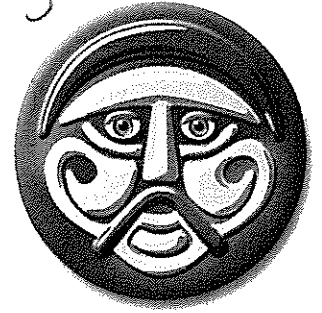
Venlig hilsen

Shahin Amirian
Ingeniør

Bilag 5 Udtalelse fra museet

Aabenraa kommune
Teknik & Miljø
att. Lene Lyster Hansen
Plantagevej 4, Bov
6330 Padborg

07/2051-8.1.3
HAM j. nr. _____ sb nr. _____
Indgået den. - 3 - 04 - 2007
Set af: _____
Behandles af: _____
Erindres den _____



HADERSLEV, DEN

2/4-07

JR.NR.

07/2051-8.1.3

Vedr. råstofindvinding på matr. 32b & 192 Bovrup, Varnæs (j.nr. 07/12200).

Udtalelse i henhold til Museumslovens § 24:

Idet jeg takker for den tilsendte ansøgning om indvinding af råstoffer, skal jeg gøre opmærksom på, at der på arealerne vil være en vis risiko for at støde på jordfaste fortidsminder.

Området er beliggende på nordsiden af den markante højdedrag ved Bovrup Bjerg. Der er omkring området registreret flere gravhøje, og området er ideelt til placering af bebyggelser fra jernalder. Desuden er området beliggende umiddelbart vest for borgen Brådeborg, hvorfor der er risiko for, at der kan findes anlæg med tilknytning til borgen i området.

Museum Sønderjylland - Arkæologi Haderslev vil derfor anbefale, at der foretages en prøvegravning på de to arealer med henblik på at konstatere, om der findes jordfaste fortidsminder, og om de i givet fald er af en karakter, der nødvendiggør, at de udgraves inden de fjernes ved råstofindvinding.

I henhold til museumslovens § 26, stk 2 skal en sådan prøvegravning, samt i henhold til samme lovs § 27, stk. 4 den mulige efterfølgende udgravning, finansieres af råstofindvinderen.

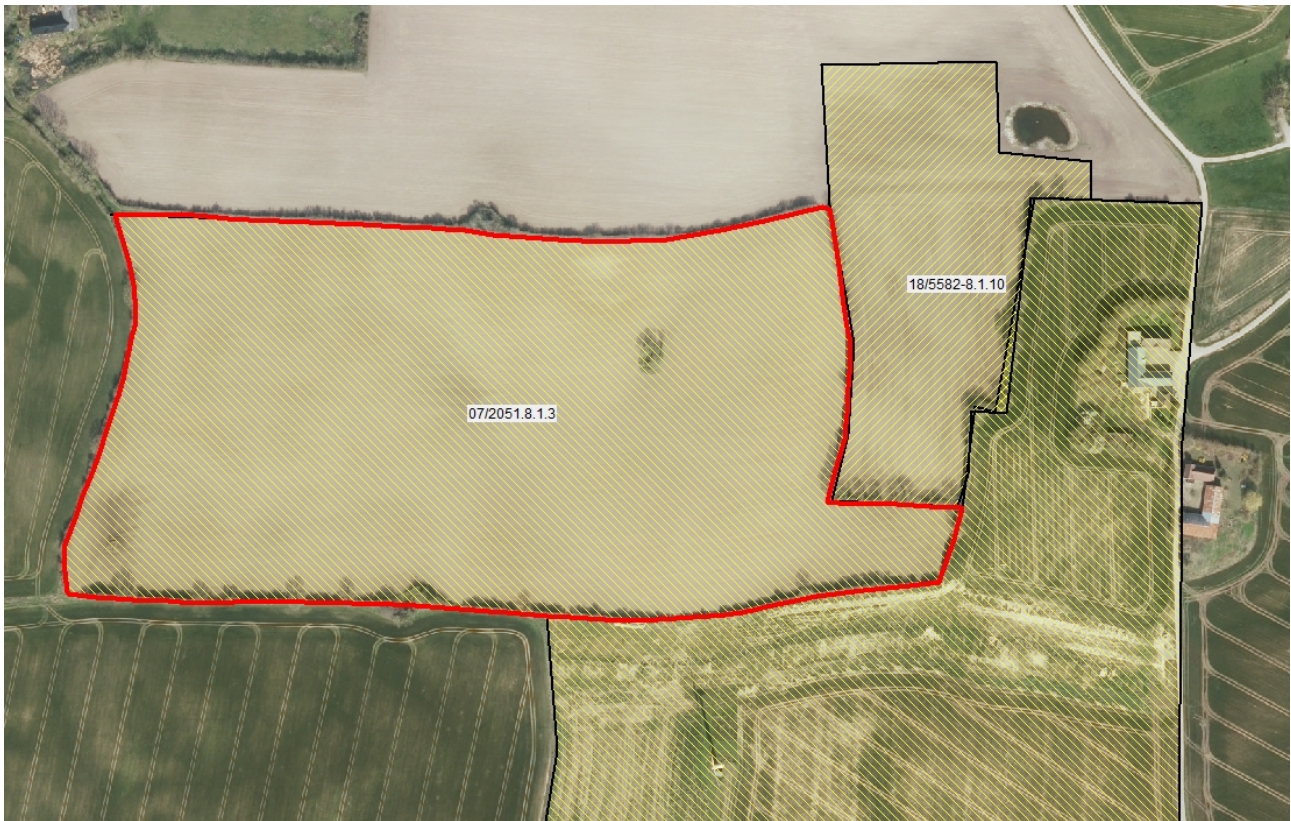
Museum Sønderjylland - Arkæologi Haderslev udarbejder gerne et budget og tidsplan for en prøvegravning.

Med venlig hilsen

p.m.v.

Lennart S. Madsen
Overinspektør





Kortbilag til sagsnr.: 07/2051.8.1.3 Ståbækgård (2020 udtalelse). Vedr. erhvervsmæssig indvinding af rødbrændende ler på del af matr. nr. 32b Bovrup, Varnæs i Aabenraa Kommune. Det berørte område er markeret med rød kontur.